

Buk më Nwönö Cik

Köp na tye i' Buk më Nwönö Cik

Buk ni Muca ènë öcöö.

Buk më Nwönö cik obedo buk më abic ka Muca.
Buk ni Muca ènë öcöö i kin mwaka 1440 b.c., kadï
jö nökënë thamö ni ècöö i mwaka 1260 b.c.

Köp na tye i' buk ni:

Buk ni tye kï köp na pol na Muca ötwakö both jö Icarael na bara gïn öya kï i bar më Moab, më ngölö kulo Jordan éka më dönyö i Kanaan. Köp ni makö wothgï na bor i thim, éka köp ni gïnï obedo më po wigï i kom gen k'Obanga. Nwönö Cik po wi jïi i kom gin na mütërë i cikérë n'Obanga oketho kï jö Icarael: ka jïi bino winyo cik ka Rwoth, gïn bino nwongo gum i lobo na nyen, èntö ka gïn ba bino winyo, ebino ngölö nïgi köp éka ebino ryëmögï ökö kïi lobo (cura 4:1-40, cura 8 éka 27-30). Muca öcükö cwiny jïi më ketho gen-gï éka më winyo Obanga éka më mîrë i kom tic n'Obanga ömiöö bothgï. Èn ötëlögï i wörö Obanga éka kï wero wer. Muca oketho Yocua më leeno kakarë éka dong öcidhö malö i wi kidi Nebo, kï kunön èn örïpö lobo n'Obanga öcikö më müögï. Muca öthöö kunön i wi kidi na mwaka mérë tye 120, éka eiko èn i Moab.

Köp na pïrë ték i buk ni obedo gen k'Obanga, tékö mérë më larö éka më gwökö jögë. Obanga onwongo tye kanya acël ködgï naka thon i karë na kwö ték, éka i dyere më pëkögï, èn ömiögï gen pï karë më anyim. Jö k'Obanga myero öyér gïnï nga na gïn bino lübö éka më mîrë kën-gï döki më geno éka më winyo Obanga. Köp na Yecu okobo cön

nii (cik na pирё тёк) na nwongere i cura 6:5: “Mar Rwoth Obangani kи cwinyi kibec, kи tiponi kibec eka kи tёkoni kibec.”

Cik më yaa kи i Koreb

¹ Man ene köp na Muca ötwakö both jö Icarael kibec i loka kulo Jordan kи kukidë i karë na gin tye i thim, i Araba n'opimere kи Cup, i kin Paran kи Topel, Laban, Kajerot eka Dijabu.

² (Tero ninö apar acël më woth, yaa kи i Koreb më cihö yo Kadec Barnea nakun ewok kи i yoo më Kidi Ceir.)

³ Ii ninö dwe acël më dwe më apar wie acël, i mwaka më pyer angwen, ene Muca okobo both jö Icarael cik kibec n'onwongo Rwoth ömio bothe na makö komgi.

⁴ Man ötimérë kinge na en ölöö Cikon rwoth ka jö Amor, n'onwongo löö lög i Kebon, eka Og rwoth më Bacan, n'onwongo löö lög i Acitarot eka Edrei.

⁵ Ii loka kulo më Jordan kи kukidë më lobo më Moab, Muca öcakö gönyö tyen cik ni nakun kobo ni:

⁶ Rwoth Obanga onu ötwak kod onu kи i Koreb* nii, “Un dong ibedo i the kidi ni pi karë na lac.

⁷ Yaa unu ek icak unu wothwu, icidh unu yo lobo n'otingere ka jö Amor, eka jö kibec na cwök ködgü na tye i Araba, i kite, kи kuthö the kite, i Negeb eka i lobo n'ögürö dhö nam, i lobo ka jö Kanaan eka i Lebanon, naka i kulo na thwonë, n'obedo kulo më Euparate.

* **1:6 Koreb** man ene nying nökënë më kidi Cinai.

8 Nën! An dong atyeko miöwu lobo ni. Cidh unu ek igam unu lobo na Rwoth okwongere ni ebino miö both kwaröwu Abraam, Icaka, Jakob éka ekwaëgi na bino lübögí.”

Muca oketho èngöl-köp

9 Ì karë nön, Muca okobo bothgi ni, “An ba dökü arömö cobo pëköwu këna.

10 Rwoth Obangawu dong ömiiö ïnya unu na pol rwök, ènè ömiiö tin ipol unu calö cér na tye i polo.

11 Èk Rwoth, Obanga ka kwerewu, ömiiwu imédérë tyen elip acél éka ömiiwu gum kite na èn öcikö ködë!

12 Èntö an atwërò cobo pëköwu këna nïngö nakun dong idökö unu yëc na pëk rwök, éka kï köp kibëc na tye i kinwu?

13 Yër unu jö mökö na ryëk, na nïang éka jö n'ëwörögí kï i kom kakawu acélacél, éka an abino kethogi na calö étëlawu.”

14 Un ibino igamö nïna ni, “Gin na in ikobo tye na bér na wan myero étim.”

15 Cé an akwanyö étëla më kakawu, èryékö éka jö n'ëwörögí. An akethogí më bedo kï lòc i komwu na calö edite ka jö elip, edite ka jö mia acél, edite ka jö pyer abic, edite ka jö apar éka na calö étëla më kaka.

16 Ì karë nön an acikö èngöl-köpwu ni: Winy unu pido na tye i kin utmegowu éka ìngöl unu köp n'atür, kadì köp tye i kin omego n'obedo dhanö më Icarael onyo arok mörö na bedo bothe.

17 Kür ilengere unu i ngölö-köp; un ibino winyo köp ka ngat na tidi éka më ka ngat na dit na röm aröma. Kür ibed unu kï lworo i kom ngat mörö,

pïën ngölö-köp obedo më k'Obanga. Kel unu köp mörö na ték rwök kï bothwu éka an abino winyo.

18 Ì karë nön an aciköwu ì kom jami kibëc na un onwongo myero itim.

*Eoro öröth pïny
(Wel 13:1-33)*

19 Cë wan éya ökö kï ì Koreb kite na Rwoth Obangawa öciköwa ködë. Wan ewok ì thim na lac na un inenö éka ecidhö yo lobo n'otingere ka jö Amor cë ethuno ì Kadec Barnea.

20 Cë an akobo bothwu ni, “Un ithuno ì lobo ka jö Amor n'otingere, na Rwoth Obanga onu tye ka miö both onu.

21 Nën, Rwoth Obangawu ömiöwu lobo. Cidh unu ek igam unu lobo kite na Rwoth Obanga, Obanga ka kwerewu, okobo niwu. Kür ibed unu kï lworo; kür cwinywu thon opodhi.”

22 Cë un kibëc ibino unu botha éka ikobo unu ni, “Eru eor cwö mörö më cidhö anyim ek öcidh öröth gini lobo ni onu éka odwongi gini köp both onu ì kom yoo na onu myero élübi éka peci na onu ebino dönyö iie.”

23 An athamö ni man obedo thama na bér; cë an ayerö jö apar ariö, ècwö acël kï ì kaka acélacél.

24 Gin obino öya éka öcidhö gini ì lobo n'otingere, cë obino gini naka ì ora më Ecikol éka öröthö gini.

25 Gin ökwanyö nyig yen mökö më lobo nön éka okelo gini bothwa. Gin odwongo köp bothwa nakun kobo gini ni, “Lobo na Rwoth Obanga onu cwök miö both onu obedo lobo na bér.”

Jö Icarael öjäm ì kom Rwoth

26 Ëntö un onwongo ba ïmitö unu cïdhö yo malö; un ijäm i kom cïk ka Rwoth Obangawu.

27 Un ïngüngüta kï i këmawu nakun ikobo unu nï, “Rwoth dagwa; ën ökwanyöwa kï i Ejip më miöwa i cïng jö Amor ëk otyekwa ökö.

28 Wan ebino cïdhö yo kwene? Utmegowa ömiöwa erwenyo genwa ökö. Gin kobo nï, ‘Jö më lobo nön ték ëka boco gïni na lööwa ökö; peci tye na döngö, na cël mërë tye naka malö i wi polo. Wan thon ënenö jö Anak kunön.’ ”

29 Cë an akobo bothwu nï, “Kür ibed unu kï myël kom; kür ilwor unugï.

30 Rwoth Obangawu, na ënë tëlö nyimwu, ënë bino lwëny pïrwu, kite na un ïnënö ën ötimö i Ejip,

31 ëka i thim. Kunön un ïnënö kite na Rwoth Obangawu ögwököwu ködë, na calö kite n'apap tingo kï wode. Ën ötimö man i kabedo kibëc na un icïdhö yo ëe naka ithuno unu i kabedo ni.”

32 Ëntö kï kom gin na kibëc n'Obanga ötimö un pod ikwërö më bedo kï gen i kom Rwoth Obangawu,

33 n'obino ötelö nyimwu i wothwu, kï mac i kiwor ëka kï pöl i kiceng, më nwongo kabedo niwu ëk ibed unu ië ëka më nyutho niwu yoo na myero ilüb unu.

34 I karë na Rwoth owinyo köp na un ikobo, ën obedo k'akëmö ëka okwongo kwong ni:

35 “Ngat mörö më run ni na rac ope kadï k'acël na bino nënö lobo na bër na an akwongara më miö both kwerewu,

36 na path kï Kaleb wod ka Jepune. Ën bino nënö lobo nön. An abino miö ën ëka ëkwaë mërë lobo

na ën bino nyönö kï tyënë, piiën ën obedo ka lübö Rwoth kï cwinye kibëc.”

37 Akëmö obino ömakö Rwoth thon i koma pîrwu. Ën okobo nïna nï, “In thon ba ibino dönyö kunön.

38 Ëntö Yocua wod ka Nun n'obedo alüb kori ënë bino dönyö. Dii cwinye, piiën ën bino tëlö jö Icarael më gamö lobo nön.”

39 Cë Rwoth okobo both onu kibëc nï, “Ëthïnöwu na pod thïthïnö gïnï na un ikobo nï ebino terogi i opii ëka na bara ngeo gïnï poko gin na bër kï kom gin na rac, gïn ënë bino dönyö kunön. An abino miögï ëka gïn bino gamö.

40 Ëntö un, lökërë ëka idök unu i thim i yoo na cïdhö yo Nam na Kwar.”

41 Cë un igamö nïna nï, “Wan ébalö i nyim Rwoth. Wan ebino cïdhö ëka élwënyö kite na Rwoth Obangawa öciköwa ködë.” Cë ngat acälacël oruko jami më lwëny nakun thamö nï cïdhö yo lobo n'otingere obedo gin na yot.

42 Ëntö Rwoth okobo nïna nï, “Kob nïgï, ‘Kür içidh unu malö më lwëny pii'an ba abino woth kodwu ëka langwu bino löönöwu.’”

43 An atwak kodwu, ëntö un ba iwinyo. Un ijëm i kom cïk ka Rwoth ëka pi awakawu un içidhö i lobo n'otingere.

44 Jö Amor n'onwongo bedo gïnï kanya otingere nön obino i komwu; gin öryëmö körwu calö kic ëka ölwënyö i komwu kï i Ceir naka othuno i Korma.

45 Cë un idwogo ëka ikok unu i nyim Rwoth, ëntö ën ba owinyo kokowu ëka ba olengo ithe i köpwu.

46 Pi manön, un idong i Kadec nïnö na pol-pi karë kibëc na un ibedo kunön.

2*Karë na jö Icarael obedo ködë ï thim*

1 Cë wan élökérë éka écïdhö ï thim, ï yoo na dök yo Nam na Kwar, kite na Rwoth öcïka ködë. Wan ebedo ka wîrë ï lobo më Ceir n'obedo lobo n'otingere pï karë na lac.

2 Cë Rwoth okobo nïna nï,

3 “Un dong ibedo ka wîrë ï lobo ni n'otingere pï karë na lac; kobedini dong lökérë unu yo kukuju.

4 Mïï jïï cïk ni gïnï: ‘Un icwök unu wok ï lobo ka utmegowu n'obedo ékwaë k'Ecau, na bedo gïnï ï lobo Ceir. Gïn bino bedo kï lworo ï komwu, éntö myero igwökérë unu rwök.

5 Kür icak unu lwëny ï komgï, piien an ba abino miö lobogï mörö bothwu, kadï thon kany mörö na dhanö twérö cung ië. An amiö lobo n'otingere më Ceir both Ecau na calö mëgë.

6 Un ibino wïlö cem më acama éka pii më amodha kï bothgi.’”

7 Rwoth Obangawu ömiöwu gum ï kom tic kïbëc më cïngwu. Ën ögwököwu ï wothwu ï thim ni na lac. Ì mwaka pyer angwën ni Rwoth Obangawu obedo ka gwököwu, éka gin mörö ope n'orem kï bothwu.

8 Cë wan écïdhö ékadħö utmegowa n'obedo ékwaë k'Ecau, na bedo gïnï ï Ceir. Wan élökérë kï ï yoo më Araba na yaa kï ï Elat éka Ejion Geber, cë écïdhö ï yoo na dök yo thim më Moab.

9 Cë Rwoth okobo nïna nï, “Kür icidh unu both jö më Moab kï gero onyo icak unu lwëny ï komgï, piien an ba abino miöwu lobogï mörö. An atyeko miö Ar both ékwaë ka Lot na calö mëgï.”

10 (Jö Emim onwongo bedo gïnï kunön cön; gïn obedo jö na ték éka pol gïnï rwök nakun boco gïnï calö jö Anak.

11 Jö ni ékwanögï i kom jö Repa calö jö Anak, éntö jö Moab cwodogï nï jö Emim.

12 Jö Kori onwongo cön bedo gïnï i Ceir, éntö ékwaë k'Ecau obino öryémögï ökö. Gïn otyekogï ökö kibëc kï i nyimgï éka obedo gïnï i kabedogï kite na jö Icarael ötimö ködë i lobo na Rwoth ömïögï na calö mëgï.)

13 Éka Rwoth okobo nï, “Kobedini dong yaa unu malö, ïngöl unu ora më Jered.” Cë wan éngölö ora.

14 Cakérë i karë na wan éya ködë kï i Kadec Barnea naka éngölö i ora më Jered, onwongo dong römö mwaka pyer adek wie aboro. I karë nön cwö kibëc më run nön n'onwongo obedo gïnï élwëny obino öthöö gïnï ökö, kite na Rwoth onwongo okwongere ködë bothgi.

15 Cïng Rwoth onwongo tye i komgï naka otyeko jö më run nön kibëc kï i kabedogï.

16 I karë na jö kibëc n'onwongo obedo gïnï élwëny öthöö othum ökö,

17 Rwoth okobo nïna nï,

18 “Tin myero iwok unu kï i wang lobo më Moab na cwök kï pacö më Ar.

19 Éntö ka ibino unu na cwök kï jö Amon, kür icidh unu bothgi kï gero onyo icak unu lwëny i komgï, piën an ba abino miöwu lobo mörö n'obedo më ka jö Amon. An dong atyeko miö both ékwaë ka Lot na calö mëgï.”

20 (Manön thon onwongo ecwodo nï lobo ka jö Repa, n'onwongo bedo gïnï kunön; éntö jö Amon

cwodogii nii jö Jamjumim.

²¹ Gin onwongo obedo jö na tæk éka pol giniï rwök nakun boco giniï calö jö Anak. Rwoth obino otyekogii kibec kii nyim jö Amon, n'öryämögii ökö éka obedo giniï i lobogi.

²² Man énë kite na Rwoth ötimö kódë thon i kom ékwaë k'Ecau n'onwongo obedo giniï i Ceir, i karë na én otyeko jö Kori ökö kii nyimgi. Cé ékwaë k'Ecau ögamö lobogi éka oleo giniï na pod bedo giniï ié naka tin.

²³ Éka pii jö Abi n'obedo giniï i peci na thüthinö naka othuno i Gaja, jö Kaptor n'obino giniï kii i Kaptor otyekogii ökö éka obedo giniï i kabedogii.)

Ëlöö Cikon rwoth më Kecbon

²⁴ “Kinge na dong onu ewok i Moab, Rwoth okobo both onu ni, ‘Yaa malö, icak unu dong ngölö ora më Arnon. Nén! An atyeko miö Cikon dhanö më Amor, rwoth më Kecbon, kanya acél kii lobo mérë i cingwu. Cidh unu anyim ék ilwëny unu i kome éka igam unu lobo.

²⁵ I nïnö na tin, an abino miö koyo öny i kom rok kibec na bedo i wi lobo nakun lworo makogii. Gin bino winyo köp i komwu éka komgii bino myël nakun cwinygi podho pürwu.’

²⁶ “Cé an aoro jii i thim më Kedemot both Cikon rwoth më Kecbon kii köp më kuc, nakun akobo nïnë ni,

²⁷ ‘Yee nïwa më wok i loboni. Wan ebino wok nakun élübö yoo kékën. Wan ba ebino lökërë yo kucem onyo yo kucam.

²⁸ Cadh nïwa cem më acama éka pii më amodha kii wel më ryal. Yee nïwa ewok kii tyënwa kékën—

29 kite n'ëkwaë k'Ecau na bedo gïnï ï Ceir ëka jö Moab na bedo gïnï ï Ar ötïmö ködë—naka wan ëngölö kulo Jordan yo lobo na Rwoth Obangawa tye ka miöwa.'

30 Ëntö Cikon rwoth më Kecbon ökwérö ökö nï wan kür ewok na cwök ködë piën Rwoth Obanga onwongo ömiö en obedo kï cwïny na nwang ëka kï cwiny na ték ëk emïï en ï cïngwu kite na dong ötïmö ködë.

31 "Rwoth okobo nïna nï, 'Nën, an dong acakö miö Cikon ëka kï lobo mërë bothwu. Cak unu dong gamö lobo mërë na calö mewu.' "

32 Ì karë na Cikon ëka acikari mërë kïbëc obino gïnï më lwëny i komwa kï i Jakaj,

33 Rwoth Obangawa öcakö miö en ï cïngwa ëka eneko en kanya acël k'awope mërë ëka k'acikari mërë kïbëc.

34 Ì karë nön wan ëgamö peci mërë kïbëc. Etyekogï—cwö, mon ëka ëthïnö. Ngat mörö ope n'öbwöth na kwö.

35 Wan etero lïm na kwö na wan ëyakö ëk ödök mëwa, kanya acël kï jami nökënë n'ëyakö kï i peci kïbëc na wan ëmaögï.

36 Cakërë kï i Aroer na tye i nget ora më Arnon ëka kï i pacö na tye i ora, më thuno ködë naka i Gilead, pacö mörö ope na ték n'ëgérö malö rwök na maö ölööwa. Rwoth Obangawa ömïögï kïbëc i cïngwa.

37 Ëntö un ba ibino iwok unu na cwök kï lobo ka jö Amon, kadï lobo na tye i dhö kulo më Jabok onyo peci mörö na tye i lobo n'otingere, onyo kanya Rwoth Obangawa öjüköwa kï ië.

3

Êlöö Ogrwoth më Bacan *(Wel 21:31-35)*

¹ Cë wan döki élökërë, ödök malö ï yoo na cïdhö yo Bacan; Og rwoth më Bacan obino ï komwa k'acikari mërë kibëc më bino lwëny ködwa ï Edrei.

² Êntö Rwoth okobo nïna nï, “Kür ibed kï lworo ï kome, piien an atyeko miö ën bothi k'acikari mërë kibëc éka kï lobo mërë. In ibino tïmö ï kome kite na yam itimö ï kom Cikon rwoth ka jö Amor n'onwongo löö Kecbon.”

³ Cë Rwoth Obanga onu thon ömiö Og rwoth më Bacan k'acikari mërë kibëc ï cïngwa. Wan enekogï kibëc na ngat mörö ba öbwöth na kwö.

⁴ Í karë nön wan émaö peci mërë kibëc. Pacö mörö ope kï i peci pyer abicël na wan ba émaö kï bothgi—lobo kibëc më Argob na tye ï thë lög ka Og rwoth më Bacan.

⁵ Peci ni kibëc onwongo écëlö kï cël na tek n'otingere malö rwök éka dhö wangkac ginï n'eloro kï lote n'obedo nyweny, mëd kï peci na thithinö na pol na ba écëlögi.

⁶ Wan ebino etyeko peci kibëc, kite na wan ebino étimö ï kom Cikon rwoth më Kecbon—neko cwö kibëc, mon éka éthinö.

⁷ Êntö lïm na kwö éka jami kibëc na wan éyakö kï i pecigi, wan eterogi ék obed mëwa.

⁸ Cë i karë nön wan ékwanyö lobo nön kï i cïng rwothi ariö ka jö Amor na tye kukidë më kulo Jordan, cakëré kï i ora më Arnon naka othuno ködë i kidi më Kermon.

⁹ (Jö Cidon cwodo Kermon nï Cirion; éka jö Amor cwodo nï Cenir.)

10 Wan émaö peci kibëc na tye i lobo n'otingere malö n'opédhérë, lobo Gilead kibëc éka Bacan naka othuno ködë yo Caleka éka Edrei, peci na tye i thë lög ka Og rwoth më Bacan.

11 (Og rwoth më Bacan énë onwongo odong kënë kï kin jö Repa. Éka étana mérë onwongo éyübö kï nywenyo. Bor mérë tye mita angwën éka lac mérë mita ariö. Pod tye i Raba i pacö ka jö Amon.)

*Poko lobo na tye kukidë kulo Jordan
(Wel 32:1-42)*

12 Í karë nön na onu émaö lobo ni, an abino amiö lobo na tye kukuju më Aroer both jö Reuben éka jö Gad, na tye i ora më Arnon, kï nucu lobo n'otingere më Gilead, kanya acël kï peci mérë.

13 Lobo Gilead n'odong éka lobo Bacan kibëc, na énë lobo ka rwoth Og, an abino amiö both nucu kaka ka Manace. (Lobo kibëc më Argob na tye i Bacan n'onwongo ecwodo ni lobo ka jö Repa.

14 Jair, akwar Manace, ökwanyö lobo Argob kibëc na cïdhö naka i wang lobo ka jö Gecur éka jö Maakat; ebino écakö kï nyïngë, ék naka tin Bacan ecwodo ni Kabot Jair.*)

15 Éka an amiö Gilead both Makir.

16 Entö both jö ka Reuben éka jö ka Gad amiö lobo n'ocakérë kï i Gilead cïdhö ködë naka i ora më Arnon (dyere kulo énë obedo wang apoki mérë) naka othuno ködë i kulo më Jabok, na énë wang apoki lobo ka jö Amon.

17 Wang apoki mérë kï kuthö onwongo tye i kulo Jordan na tye i Araba, cakérë kï i nam më Kineret†

* **3:14 Kabot Jair** gönyö ni peci më Jair. † **3:17 Nam më Kineret** ecwodo thon ni Nam më Galilaya.

naka othuno ködë ï nam më Araba (nam më Kadö) na tye ï lobo na tye ï kor kidi më Piciga na tye kï kukidë.

¹⁸ İ karë nön an aciköwu nakun akobo ni: “Rwoth Obangawu ömiöwu lobo ni ëk igam unu obed mewu. Ëntö jö na mewu kibëc na tek ï lwëny myero öngöl gini Jordan nakun nwongo orukere gini kï jami lwëny më cïdhö ködë löka ï nyim utmegowu jö Icarael.

¹⁹ Ëntö monwu, ëthïnöwu, éka lïmwu na kwö na pol twëro dong gini i peci na an amiöwu.

²⁰ Myero ilwëny unu naka ka Rwoth ömiö utmegowu yweo kite n'omiöwu ködë, na gin thon onwongo lobo na Rwoth Obangawu bino miögï i löka kulo Jordan. Kinge manön, ngat acälacël twëro dök cen i lobo mërë na dong amiöwu.”

Ëjükö Muca kür öngöl kulo Jordan

²¹ İ karë nön, an acikö Yocua ni, “In ïnënö kï wangi gin na kibëc na Rwoth Obangani ötimö i kom rwodhi ariö ni. Rwoth bino tïmö ni kömanön thon i kom löc kibëc na un ibino thuno ïe ka ipoth unu yo kanya un itye ka cïdhö ïe.

²² Kür ilworgi; Rwoth Obangawu kikokome bino lwëny pïrwu.”

²³ İ karë nön an akwaö Rwoth ni,

²⁴ “Rwoth Obanga, in icakö nyutho both aticni dit na megi éka kï teköni. Obanga mënë na tye i wi polo onyo i wi lobo na twëro tio tic më aura kite na in itio ködë?

²⁵ Wëk acïdh anën lobo na bër na tye yo löka kulo Jordan, lobo na bër n'otingere éka kite më Lebanon.”

26 Ḷentö Rwoth ökécö i koma pírwu ëka onwongo ba dök twérö winyona. Cë Rwoth okobo ni, “Manön örömö, kür döki itwak köda i kom köp ni.

27 Apë iidh malö i wi kidi më Piciga, cë inen yo kuthö ëka kukuju, kukwap ëka kukidë. Nën lobo ki wangi, piën in ba ibino ngölö kulo Jordan.

28 Ḷentö cik Yocua, idii cwinye ëka imii en ték cwiny; piën ene bino poth yo löka ca nakun tëlö jö ni, cë bino miögï gamö lobo na in ibino nénö.”

29 Cë wan ebedo i ora na cwök ki Bet Peor.

4

Muca öcükö cwiny jö Icarael më gwökö cik

1 Kobedini un jö Icarael, winy unu cik kibec na an abino pwonyowu. Gwökgi ek ibed unu na kwö ek idony ëka igam unu lobo na Rwoth, Obanga ka kwerewu, tye ka miöwu.

2 Kür imëd unu köp mörö i kom cik na an aciköwu ëka kür ikwany unu köp mörö ki ie, entö gwök unu cik ka Rwoth Obangawu kite na an amiöwu ködë.

3 Un inenö ki wangwu gin na Rwoth öttimö i Baal Peor. Rwoth Obangawu obino otyeko jö kibec na wörö Baal më Peor ki i kinwu.

4 Ḷentö un kibec na pod iketho genwu i kom Rwoth Obangawu pod itye unu na kwö naka tin.

5 Nën! An dong atyeko pwonyowu cik kibec kite na Rwoth Obangana öcika ködë, ek igwök unug i lobo na un icwök dönyö ie më gamö dökö mewu.

6 Gwök unu na bér, piën manön ene bino nyutho ryékö ëka ngecwu both rok, na bino gini winyo cik ni kibec cë kobo ni, “Adyer, rok na dit ni obedo gini jö na ryék rwök ëka niang gini.”

7 Rok mënë na dit na tye k'obangagi na cwök ködgï, kite na Rwoth Obanga onu bedo na cwök kod onu ï karë kibëc na onu élégö bothe?

8 Rok mënë nökënë na dit, na tye kï cik n'atür gïnï na calö man na tin an atye ka ketho ï nyimwu?

9 Ëntö gwökérë unu na bër, kür ìmïï wiwu owl ökö kï kom gin na un ïnënö kï wangwu, onyo kür ìmïïgi orweny ökö kï i cwinywu pï karë më kwöwu kibëc. Pwony unu cik ni both ëthïnöwu ëka both ëthïnögï thon.

10 Po unu ï kom nïnö na un icung ï nyim Rwoth Obangawu ï Koreb, ï karë na ën okobo nïna nï, "Gür lwak ï nyima ëk owiny gïnï köpna ëk opwony gïnï kite më wöröna pï karë na gïn pod tye na kwö i wi lobo ëk opwony gïnï both ëthïnögï."

11 Un ibino na cwök ëka icung unu ï tyën kidi, nakun wi kidi lyël kï mac naka ï polo, k'edou n'ocido na cöl ëka pïny na cöl cuc.

12 Cë Rwoth ötwak kodwu kï i mac. Un iwinyo köp ëntö ba ïnënö unu kome; dwön kékën ënë owinyere.

13 Ën okobo niwu cikérë mérë, cik apar, na ën öciköwu më gwökö ëka öcöögï ï kom kite ariö n'apada.

14 Ëka Rwoth öcïka ï karë nön më pwonyowu kï cik kibëc na ën öcïka ködë, ëk ïgwök unu ï lobo na un icidhö gamö më bedo mewu.

Cik na makö caljwogi

15 Myero ïgwökérë unu rwök piien ba ïnënö unu cal gin mörö ï karë na Rwoth ötwak kodwu ï Koreb kï i mac na lyël.

16 Kür ībal unu më yübö cal jwök pürwu kenwu, cal gin mörö kékën na un iyübö, kadï eyübö na cal k'écwö onyo dhakö,

17 onyo na cal kï lee mörö na bedo i wi lobo onyo wînyü mörö na ngwëcö malö i wi yamö,

18 onyo gin mörö na kwö na wotho i wi ngöm onyo rëc mörö na tye i öd pii pïny.

19 Ëka ka itingo wangí malö i polo cë inënö ceng, dwe ëka cér—kï jami kibëc na tye i polo—kür imii gin mörö öywa thamawu më ryebere pïny i nyimgi ëka më wörö jami na Rwoth Obangawu ömiö pïrok kibëc nökënen na tye i thë polo.

20 Entö Rwoth ölaröwu ëka ökwanyöwu ökö kï i lobo Ejip, n'onwongo cal kï keno theth, më bedo jögë na pürgi ték kite na un itye kódë kobedini.

21 Akëmö ömakö Rwoth i koma pürwu, cë okwongere ni an ba abino ngölö kulo Jordan ëka dönyö i lobo na bér na Rwoth Obangawu bino müowu më bedo mewu.

22 An abino thöö i lobo ni; an ba abino ngölö kulo Jordan; entö un icwök ngölö kulo yo löka ëka ibino unu gamö lobo na bér më bedo mewu.

23 Gwökëre unu ek kür wiwu owil kï cikëre ka Rwoth Obangawu na en öcikëre kodwu. Kür iyüb unu cal jwök mörö pirwu na cal kï gin mörö na yam Rwoth Obangawu öcikö ni kür itim unu.

24 Piëñ Rwoth Obangawu cal kï mac na wangö pïny, en obedo Obanga na nyek.

25 I karë më anyim, ka dong inywölö unu ethinö ëka ekwaëwu cë ibedo unu i lobo pï karë na lac, kür ībal unu kï yübö cal jwök mörö kékën. Man obedo gin na rac i wang Rwoth Obangawu ëka bino miö

akëmö makö ën i komwu.

²⁶ An tin acwodo polo ëka lobo më bedo caden i komwu nü ibino unu thöö piiöpiö kii lobo na un itye ka ngölö kulo Jordan më gamö. Un ba ibino bedo kunön pi karë na lac entö ebino tyekowu ökö.

²⁷ Rwoth bino këthöwu ökö i kin rok na papath. Jö na nönök kékën ënë bino dong na kwö i kin rok na Rwoth bino terowu ië.

²⁸ Ki kunön un ibino wörö obanga na dhanö öyübö ayüba ki cingë ki i kom yen ëka kite, na ba römö neno, ba winyo köp, ba cemo ëka ba ngweo gin mörö.

²⁹ Entö ibino unu rangö Rwoth Obangawu ki kunön, ibino unu nwongo ën ka irangö unu ki cwinywu kibec ëka ki tipowu kibec.

³⁰ Ka itye unu i pëkö na jami ni kibec ötimëre i komwu, cë kinge, ibino unu dwogo both Rwoth Obangawu ëka ibino bedo unu ki winy i kome.

³¹ Piën Rwoth Obangawu obedo Obanga na nyakica; ën ba bino wëkö onyo tyekowu onyo wie ba bino wil ki cikëre mëre ki kwerewu, na ën omoko bothgi ki kwong.

Rwoth ënë Obanga

³² Kobedini peny unu pi karë n'opoth angec, na bara énywölöwu, cakëre i karë n'Obanga ocweo dhanö i wi lobo; cak penyo ki i acaki lobo naka i ajiki. Tye gin mörö na dit rwök na calö man n'ötimëre, onyo gin mörö na cal ködë n'obino owinyere?

³³ Tye rok mörö na yam owinyo dwön Obanga na twak ki i mac kite na un iwinyo ködë ëka pod tye gïni na kwö?

34 Onyo obanga mörö tye n'ötämö kwanyö rok mörö më bedo mëgë kënë, kï i kin rok nökënë nakun témö cwinyü k'anyuth më tango éka gin më aura gini, kï lwëny, kï tékö éka kï twërö, kï thwön lworo na dwong na röm kï gin na Rwoth Obangawu ötämö niwu i lobo Ejip nakun un itye ka nénö kï wangwu?

35 Enyutho jami ni bothwu ék inge unu nü Rwoth enë Obanga; ba dök tye Obanga mörö nökënë.

36 Ën ömëö iwinyo unu dwönë kï i polo ék op-wonywu. Éka onyutho niwu mac mérë na thwönë i wi lobo cë iwinyo unu köp mérë kï i mac.

37 Piën ën ömarö kwerewu éka öyérö ekwaëgï na gin önywölö, ën ökwanyögï ökö kï lobo Ejip kï tékö mérë na dit nakun ën kikome tye kodwu.

38 Ën öryämö rok na döngö éka na ték lööwu ökö kï i nyimwu, ék ekelwu i lobogï më miö lobogï bedo mewu kite na tye kódë tin.

39 Tin dong myero inge unu éka iketh unu i cwinywu nü Rwoth enë Obanga na tye i wi polo éka pïny i wi lobo. Ba dök tye obanga mörö nökënë.

40 Pi manön, myero igwök unu cik mérë kibëc na an atye ka ciköwu kódë tin, ék nyimwu éka ekwaëwu obed na leng, ék ikwö unu pi karë na lac i lobo na Rwoth Obangawu bino miöwu pi karë kibëc.

Peci n'epono ié

41 I karë nön Muca opoko peci adek yo kukidë kulo Jordan

42 ék ka ngat mörö oneko dhanö örïng yo kunön, ka ba öthëna athëna më neko awodhe akaka, na köp mörö ope i kin-gï cön. Ën twërö rïngö i pacö mörö acël éka gwökö kwö mérë.

43 Peci nön gün enene: Bejer na tye i thim n'otingere malö n'öpëdhërë, pii jö ka Reuben; Ramot na tye i Gilead pii jö ka Gad, éka Golan na tye i Bacan pii jö ka Manace.

Acaki më nwönö Cik

44 Man énë cik na Muca ömiö both jö Icarael.

45 Man énë cik kibëc na Muca ömiö bothgï i karë na gün öya ki i lobo Ejip.

46 Gün onwongo tye i ora na cwök ki Bet Peor na tye kukidë më kulo Jordan, na tye i lobo ka Cikon rwoth ka jö Amor, n'onwongo löö Kecbon na Muca éka jö Icarael obino ölüö i karë na gün dong öya ökö ki i lobo Ejip.

47 Gün ögamö lobo mérë éka lobo ka Og rwoth më Bacan, rwothi ariö ka jö Amor na bedo giri i loka kulo Jordan yo kukidë.

48 Lobo ni öcakérë ki i pacö Aroer na tye i lak kulo më Arnon cihö ködë naka i kidi Cirion (manön, Kermon),

49 kanya acël k'Araba kibëc na tye kukidë më Jordan, na dök ködë yo nam më Araba na tye i thë kidi më Piciga.

5

Cik Apar

(Yaa 20:1-17)

1 Muca ocwodo jö Icarael kibëc cë okobo bothgï ni:

Un jö Icarael, winyunu cik kibëc na an acwök kobo niwu tin. Pwonyunu éka igwökérë unu më lübögï.

2 Rwoth Obanga onu öcikérë kod onu i Koreb.

³ Èn ba oketho cikérë ni kï kwere onu èntö oketho cikérë kod onu kibëc, na pod etye na kwö tin.

⁴ Rwoth ötwak kodwu wang kï wang kï i mac i wi kidi.

⁵ I karë nön, an acung i kin Rwoth ëka un më kobo niwu köp ka Rwoth, piën un onwongo ilworo mac ëka ba icidhö unu malö i wi kidi. Ëka èn okobo nii:

⁶ “An ènë Rwoth Obangawu n'okelowu kï i lobo Ejip, lobo më opii.

⁷ “Kür ibed unu k'obanga nökënë na path köda.

⁸ “Kür iyüb cal jwök mörö na megi, onyo cal gin mörö na tye malö i wi polo, onyo na tye piny i wi lobo onyo na tye i thë pii.

⁹ Kür iryebiri piny i nyimgi më wörögï. Piën an, Rwoth Obangani, abedo Obanga na nyek, ëka abino pwodo ekwaë ka jö na daga pï bal ka kweregi naka thuno ködë i kom ekwaë më adek kï më angwën.

¹⁰ Èntö an abino nyutho mar na ba lökérë both jö elip kï elip na mara ëka gwökö cikna gini.

¹¹ “Kür icwod nyïng Rwoth Obangani atata, piën Rwoth bino miö köp löö ngat na cwodo nyïngë atata.

¹² “Gwök nïnö më Cabit ek obed na leng, kite na Rwoth Obangani ociki ködë.

¹³ Tii tic pï nïnö abicël nakun ityeko ticni kibëc,

¹⁴ èntö nïnö më abirö ènë Cabit* ka Rwoth Obangani. Nïnö nön kür igud tic mörö, kadï in kikomi, onyo wodi onyo nyari, onyo aticni n'ëcwö onyo na dhakö, onyo thwoni pur, onyo kanani onyo leenini mörö kékëñ, onyo arok mörö na bedo i

* 5:14 Cabitgonyö nïyweo.

peciwu, ëk aticni n'ëcwö onyo na dhakö myero oywe thon calö in.

¹⁵ Po unu nü un onwongo ibedo opii ï Ejip ëka Rwoth Obangawu ënë ökwanyöwu ökö kï kunön kï thwön tækö. Manön ënë ömïö Rwoth Obangawu öcikö nü ìgwök unu nïnö më Cabit.

¹⁶ “Wör apapni ëka ayani, kite na Rwoth Obangani ociki ködë, ëk ibed ï wi lobo pï karë na lac ëka nyimi obed na leng ï lobo na Rwoth Obangawu tye ka müöwu.

¹⁷ “Kür ineki.

¹⁸ “Kür idönyi ï elomi.

¹⁹ “Kür ikwal.

²⁰ “Kür ikob köp më twodo ï kom ngat mörö.

²¹ “Kür inir dhakö ka ngat nökënë. Kür inir öt ka ngat mörö, onyo ngöm, onyo etic mérë na cwö onyo na mon, thwön më pur onyo kana mérë, onyo gin mörö kékén n'obedo më ka ngat nökënë.”

²² Man ënë cik na Rwoth ötwakö kï dwön na longo ï athukowu kibëc kï ï mac na lyël ï wi kidi, kï ï edou ëka pïny na cöl cuc cë ën ba ömëdö köp mörö nökënë. Ën öcöö cik ni gïnï ï kom kite n'apada ariö ëka ömïögï botha.

²³ Ì karë na un iwinyo dwön n'odonyo kï ï pïny na cöl, nakun wi kidi tye ka lyël kï mac, ëtëla kibëc më kakawu ëka edongwu obino gïnï botha.

²⁴ Ëka un ikobo nü, “Rwoth Obanga onu onyutho nü onu dheo ëka dit mérë cë onu ewinyo dwönë kï ï mac. Tin onu ënenö nü dhanö twëro bedo na kwö kadï bed nü Obanga twak ködë.

25 ŋentö kobedini, pïngö onu myero ëthöö? Mac na thwönë nön bino camö onu ökö éka onu ebino thöö ka émedérë më winyo dwön Rwoth Obanga onu.

26 Ngat mörö tye na tye kï kom na naka yam owinyo dwön Obanga na kwö nakun twak kï i mac, kite na onu ewinyo ködë, éka pod tye na kwö?

27 In içidh na cwök ek iwiny köp kibëc na Rwoth Obangawa kobo. Cë ikob niwa gin mörö kékën na Rwoth Obangawa bino kobo nini. Wan ebino winyo éka élübö.”

28 Rwoth owinyo köp na un ikobo botha cë okobo nïna nï, “An awinyo köp kibëc na Iwak okobo bothi, köp kibëc na gïn okobo tye kakarë.

29 Ka onwongo gïn mëdérë më bedo kï cwiny n'obedo nï kömanön i karë kibëc, më lworona éka më gwökö cïkna kibëc, ek jami kibëc owoth na bër ködgï éka ékwaëgi na twal.

30 “Cïdh ikob nïgï nï ödök gïni i këmagï.

31 ŋentö in idong botha kany ek an akob nini cïkna kibëc, na in myero ipwonygi ködë, ek öcidh lüüb gïni i lobo na an atye ka miögï më bedo mëgi.”

32 Pi manön, gwökëré unu ek itim unu kite na Rwoth Obangawu öciköwu ködë; kür ingël unu yo cïngwu kucem onyo kucam.

33 Lüb unu yoo kibëc na Rwoth Obangawu öciköwu, ek ibed unu na kwö, nyimwu obed na leng éka ibed unu pi karë na lac i lobo na un ibino gamö më bedo mewu.

6

Cik na dit na löö kibëc

¹ Man ënë cik kibëc na Rwoth Obangawu öcïka nü ëk apwonywu më lübö i lobo na un içidhö ngölö kulo Jordan më gamö bedo mewu,

² ëk un, éthinöwu éka ékwaëgï na bino lübögï obed gïnï kï wörö i kom Rwoth Obangawu pï karë më kwöwu na un igwökö cik mëré kibëc na an amiöwu. Man bino miöwu bedo na kwö pï karë na lac.

³ Pï manön, winy unu jö Icarael, gwökérë unu më lübögï ëk nyimwu obed na leng éka thon inya unu na pol rwök i lobo na mio na cak kï möö kic möl kï iie, kite na calö Rwoth, Obanga ka kwerewu, öcikö ködë.

⁴ Winy unu jö Icarael, Rwoth Obangawa, ën kënë ënë Rwoth.

⁵ Mar Rwoth Obangani kï cwinyi kibëc, kï tiponi kibëc éka kï tékoni kibëc.

⁶ Cik ni gïnï na an tin aciköwu ködë myero obed i cwinywu.

⁷ Pwony unu éthinöwu kï cik nön gïnï. Twak unu pïrgï ka ibedo unu pacö éka ka iwothro unu i yoo, ka ibuto unu pïny éka ka iyaa unu malö.

⁸ Twegi na calö anyuth gïnï më po wiwu i ngut cïngwu éka i ter nyimwu.

⁹ Cöögï i kom yen dholokek më udiwu éka i kom dhö wangkacwu.

¹⁰ Rwoth Obangawu bino kelowu i lobo na ën öcikérë kï kwong both kwaröwu Abraam, Icaka éka Jakob. Lobo nön tye kï peci na lac na bér rwök, na pathï un ënë igérö,

¹¹ udi n'opong kï jami kibëc na bëcö na un ba iketho gin mörö iie, kulo na un ba igolo, pwothi ölöök éka yen jeituni na un ba ipidhö cë ka icamö unu éka iyeng unu,

12 gwökérë unu ëk kür wiwu owl ökö ï kom Rwoth n'okelowu kï ï Ejip, lobo më opii.

13 Wör Rwoth Obangawu, tii unu nïnë kékën éka ikwong unu kwong na mewu kï nyïngë.

14 Kür iwör unu obanga nökënë, obanga ka rok na tye ï ngetwu,

15 piën Rwoth Obangawu, na tye ï kinwu, obedo Obanga na nyek éka akëmö mérë bino podho ï komwu cë bino tyekowu ökö kï ï wi lobo.

16 Kür itém unu Rwoth Obangawu kite na un itímö kódë kï ï Maca.

17 Myero igwök unu cik ka Rwoth Obangawu kibëc na en öciköwu.

18 Tím unu gin na tye atür éka na bér ï nyim Rwoth ek nyimwu obed na leng éka icidh igam unu lobo na bér na Rwoth yam öcikérë kï kwong both kwerewu,

19 éka Rwoth bino ryëmö langwu ökö kï ï nyimwu kite na en okobo.

20 ï karë më anyim, ka éthinöwu openyowu nï, “Pïngö Rwoth Obangawa öciköwa më lübö cik ni kibëc?”

21 Un ibino kobo both éthinöwu nï, “Wan on-wongo obedo opii ka Parao i lobo më Ejip, entö Rwoth ökwanyöwa ökö kï kunön kï tékö më cingë.

22 Rwoth obino otio anyuth më tango éka gin më aura gini—na döngö éka na reco rwök—i kom jö Ejip, i kom Parao éka i kom jö më ödë kibëc na wan enenö kï wangwa.

23 Entö en obino ökwanyöwa ökö kï kunön më kelowa kany, ek emiïwa lobo na en okwongere nï ebino miö both kwerewa.

24 Rwoth öciköwa më lübö cik ni kibecë ëka më wörö Rwoth Obanga onu, ëk ebed na bér i karë kibecë ëka ebed na kwö, kite na tye ködë tin.

25 Ka onu égwökérë më wörö cik ni kibecë i nyim Rwoth Obangawa, kite na en öcikö onu ködë, cë ebino bedo jö na kitegi atür.”

7

Ryëmö Erok ökö

1 Ka Rwoth Obangawu bino kelowu i lobo na un itye ka dönyö ië më gamö bedo mewu, nakun ryëmö rok na pol ökö kii nyimwu—jö Kit, jö Gircac, jö Amor, jö Kanaan, jö Periji, jö Kibi ëka jö Jebuc—rok abirö na pol ëka ték gini na lööwu ökö

2 ëka ka Rwoth Obangawu ömiögë i cingwu cë ilöö unugë, myero ityek unugë ökö. Kür imok unu cikérë ködgi, ëka kür thon inyuth kïca mörö bothgë.

3 Kür inyömérë unu ködgi. Kür imii anyirawu both awopegi më anyöma onyo kür inyöm unu anyiragi n'awopewu,

4 piën gin bino më öthiñöwu lökérë ökö kii botha cë cakö gini wörö obanga nökënë, ëka akëmö ka Rwoth bino bino i komwu cë tyekowu ökö piöpöö.

5 Man enë gin na myero un itüm i komgi: Tütürö unu keno tyërgë ökö piny, rëdh unu kite na gin ocibo më awöra ökö piny, tong unu yen n'ëpïdhö kanya gin wörö obangagi na dhakö ië n'ecwodo ni Acera ëka iiwang unu cal jwogigë ökö kii mac.

6 Piën un ibedo jö na leng both Rwoth Obangawu. Rwoth Obangawu otyeko yéröwu kii kin lwak kibecë na tye i wi lobo më bedo jögë na pürgë ték.

7 Rwoth ba oketho mar mérë ï komwu éka öyéröwu, pathiï ní un onwongo ipol unu na lõö rok nökënë, piën un énë onwongo itye unu na nönök na lõö kí kin rok kibëc.

8 Èntö piën Rwoth onwongo ömaröwu éka Ögwökö kwong mérë na én okwongo both kwerewu, énë Ömïö én ökwanyöwu ökö kí tékö më cïngë éka ökököwu kí i lobo më opii, kí i tékö ka Parao rwoth më Ejip.

9 Myero dong inge unu ní Rwoth Obangawu énë Obanga; én obedo Obanga na genere, na gwökö cikérë mérë më mar both wang rok elip kí elip na marö én éka gwökö gïni cik mérë.

10 Èntö
jö na dag Rwoth, én bino cülö kwor i komgi kí tyekogi;
én ba bino galérë më cülö kwor i kom jö na dag
én.

11 Pi manön, myero igwökérë unu më lübö cik kibëc na an amiöwu tin.

12 Ka iwinyo unu cik ni gïni éka ilübö unu na bér, cë Rwoth Obangawu bino mëdérë më gwökö cikérë më mar mérë kodwu kite na én okwongo ködë both kwerewu.

13 Èn bino maröwu, miöwu gum éka mëdö welwu. Èn bino miö gum both éthïnö na un ibino nywölö, gin na bino cék i pwothiwu—kalwu, köngö ollok na nyen éka möö jeituni—éthïn dhok na mewu éka éthïn rom kí dyegiwu i lobo na én yam okwongere both kwerewu ní ebino miöwu.

14 Ebino miöwu gum na lõö rok nökënë; ngat mörö ope kí i kin cwö onyo mon na mewu na bino bedo abonge athïn, onyo leeniwu mörö ope

na bino bedo abonge athün mérë.

15 Rwoth bino gwököwu kï i kom two kibëc. Ën ba bino miö two na reco na un ingeo kï i lobo Ejip maköwu, éntö ën bino miö makö jö kibëc na dagwu.

16 Myero ityek unu rok kibëc na Rwoth Obangawu bino miö i cïngwu. Kür kïca ömakwu i komgï éka kür iwör unu obangagï gïni, piien manön bino bedo calö pawaka më maköwu.

17 Ka un iithamö kenwu ni, “Rok ni ték lööwa ökö. Wan ebino ryämögi nïngö?”

18 Éntö kür ibed unu kï lworo i komgï; po unu i gin na Rwoth Obangawu ötimö i kom Parao éka jö më Ejip kibëc.

19 Un inënö kï wangwu atëmatëma na döngö, anyuth më tango éka gin më aura gïni, cïng na ték éka kï twëro mérë na Rwoth Obangawu okelowu ködë. Rwoth Obangawu bino tïmö ni kömanön i kom rok kibëc na un kobedini ilworo.

20 Rwoth Obangawu bino oro lworo i kin-gï naka thon jö n'ökwo n'opono gïni kï bothwu ebino tyekogï ökö.

21 Kür ibed unu kï lworo i komgï, piien Rwoth Obangawu na tye i kinwu, ën obedo Obanga na dit éka ngat na myero elwor.

22 Rwoth Obangawu bino ryämö rok nön gïni ökö kï i nyimwu momoth. Ba ebino yeo niwu më tyekogï ökö wang acël, piien wel leeni na ger römö mëdërë éka twëro yelowu.

23 Éntö Rwoth Obangawu bino miögï i cïngwu, ën bino miögï rubere rwök naka ibino unu tyekogï ökö.

24 Ën bino miö rwodhigï i cïngwu, éka ibino unu

rwenyo nyïng-gï ökö kï i wi lobo. Ngat mörö ope na bino cung i nyimwu; ibino unu tyekogï ökö.

²⁵ Myero ïwang unu cal obangagï gïnï kï mac. Kür ïnïr unu ryal onyo gol na tye i komgï, éka kür ïkwany më bedo mewu onyo bino dökö pawaka më maköwu, piën obedo gin më kwer both Rwoth Obangawu.

²⁶ Kür ikel unu gin mörö më kwer i udiwu na miö etyekowu ökö calö gin. Myero ïkwér éka idag unu gin nön, piën obedo gin na myero etyek ökö.

8

Kür wiwu owili kom Rwoth

¹ Gwökérë unu më lübö cik kibëc na an atye ka miöwu tin, ek ibed unu na kwö éka inya unu na pol, icidh idony unu i lobo na Rwoth öcikérë kï kwong both kwerewu.

² Myero ipo unu kite na Rwoth Obangawu ötelöwu kódë kï i thim pi mwaka pyer angwén, më miöwu bedo na mwol éka më témöwu ek enge gin n'onwongo tye i cwinywu, ka onyo ibino unu gwökö cik mérë onyo pe.

³ Èn ömïö idökö unu na mwol, ömïö kec onekowu, cë öpidhwu kï mana, na un onyo kwerewu onwongo ba ongeo, më pwonyowu ni dhanö ba kwö kï cem kékën éntö kwö kï köp kibëc na donyo kï i dhö Rwoth.

⁴ Böngwu ba obino otii kï i komwu éka tyenwu ba obino okwot i mwaka pyer angwén ni kibëc.

⁵ Myero dong inge unu kï i cwinywu ni kite na calö dhanö pwonyo athin mérë, Rwoth Obangawu thon pwonyowu.

6 Myero ïgwök unu cik ka Rwoth Obangawu, nakun iwotho unu ï yoo mérë éka ilworo unu én.

7 Piën Rwoth Obangawu tye ka kelowu ï lobo na bér—n'opong kï ora, kulo më pii éka wang pii na möl ï ora éka wi kite;

8 lobo na tye kï ngano éka cayiri, ölokéka yen ölam, okwer pomegranat, lobo na möö jeituni éka möö kic möl kï ië;

9 lobo na cem ba nönök ië éka gin mörö ope na bino rem kï bothi; lobo na kite mérë obedonwyenyo éka itwérö künyö mola kï i kite.

10 Ka icemo éka iyeng unu, pak unu Rwoth Obangawu pï lobo na bér na én ömioyü.

11 Gwökérë unu ék kür wiwu owl ökö ï kom Rwoth Obangawu, na nwongo ba ïgwökö unu cik mérë kibéc na an atye ka miöwu tin.

12 Ka icemo éka iyeng unu, ka igérö unu udi na bëcö më bedo ië,

13 ka dhok, rom kï dyegiwu önya ödökö na pol, ka ryalwu éka gol ömèdérë éka kï jami kibéc na un itye ködgï önya,

14 cë cwinywu cakö wakérë éka wiwu bino wil ökö ï kom Rwoth Obangawu n'ökwanyöwu kï i lobo Ejip, lobo më opii.

15 Én ötelöwu kï i thim na lac éka na lik, lobo më öriö na pii ope ië, na thwone éka ith tye gini ië. Én ömioyü pii n'öya kï i lëla.

16 Én öpidhöwu kï mana kï i thim, gin mörö na kwerewu ba ongeo anaka yam, më miöwu bedo na mwol éka më témöwu ék i ajiki nyimwu obed na leng.

17 Gwökérë unu ék kür ikob kenwu ni, “Tékona éka twérö më cïngä énë ömia anwongo lönyö ni.”

¹⁸ Ëntö po unu i kom Rwoth Obangawu, piien en
enë miö tækö më nwongo lönyö, ek omok cikérë
mérë na en okwongo both kwerewu, kite na tye
kodë tin.

¹⁹ Ka wiwu bino wil ökö i kom Rwoth Obangawu,
cë ilübö unu obanga nökënë, iwörö éka iryebere
unu piny i nyimgi, an akobo bothwu tin ni
ebino tyekowu ökö.

²⁰ Ebino tyekowu ökö calö rok nökënë na Rwoth
otyekogii ökö ki i nyimwu, cë ebino tyekowu ökö pi
kwérö winyo dwön Rwoth Obangawu.

9

Tyën köp na Rwoth bino könyö ki jö Icarael

¹ Winy unu, jö Icarael. Un kobedini icwök unu
ngölö kulo Jordan yo löka, ek icidh unu më ryëmö
rok na tye kunön, jö na ték na lööwu ökö, na tye ki
peci na lac ki cël na thuno naka i polo.

² Jö nön ték éka boco gïni, jö Anak! Un ingeo köp i
komgii, éka iwinyo unu ka ekobo ni: “Nga na twérö
cung i nyim jö Anak më lwény ködgi?”

³ Ëntö myero inge unu tin ni Rwoth Obangawu
enë ngat na tye ka woth i nyimwu na calö mac
na wangö piny. Ën kikome enë bino tyekogii, en
bino löönögii ökö ki i nyimwu. Un ibino ryëmögi
éka ibino nekogii piöpiö, kite na Rwoth öcikérë kodë
bothwu.

⁴ Kinge na Rwoth Obangawu öryëmögi ökö ki i
nyimwu, kür ikob unu köp ki i cwinywu ni, “Rwoth
okela kany më gamö lobo ni piien an kitena atir.”
Manön obedo pi tñm na reco më rok ni enë ömiö
Rwoth bino ryëmögi ökö ki i nyimwu.

5 Pathii pii kite atirwu onyo pii leng cwinywu ni un icidho me gamo lobogi; ento pii tim na reco me rok ni gini, Rwoth Obangawu bino ryemogi oko kii nyimwu, ek ocob gin na en okwongo both kwarowu Abraam, Icaka eka Jakob.

6 Myero iniang unu ni pathii pii kite atirwu ene omio Rwoth Obangawu tye ka miowu lobo ni na ber ek igam unu obed mewu, pi'en un jo na ngutwu nwang.

Wod thwon n'obedo gol

7 Po unu i kop ni eka kür imii wiwu owil kite na un imio akemö omakö Rwoth Obangawu kii thim. Cakeri i ninö na un iya ki Ejip naka ithuno unu i kabedo ni, un ibedo jem i kom Rwoth.

8 I kidi me Koreb, un imio Rwoth obedo k'akemö, ce omio akemö omakö en rwök i komwu me tyekowu.

9 I karë na an aihö malö i wi kidi me gamo kite n'apada, kite n'apada me cikere na Rwoth oketho kodwu, an abino abedo i wi kidi pii ninö pyer angwen kiceng eka kiwor, nakun ba acemo eka ba amodho pii.

10 Rwoth omia kite ariö n'apada n'Obanga onwongo öccöö kii cingë. Cik kibec onwongo tye i komgi na Rwoth ötitö bothwu kii mac na lyel i wi kidi i ninö me athuko.

11 Kinge ninö pyer angwen kiceng eka kiwor, Rwoth omia kite ariö n'apada, kite n'apada me cikere.

12 Ce Rwoth okobo nina ni, "Yaa malö kii kany icidh yo piñy piiopiö, pi'en jogi na in ikelogi kii Ejip ötimö gini bal. Gin olökere gini oko piiopiö kii kom

gin na an acikögï ëka öyübö gïnï cal jwök n'obedo nywenyo."

13 Rwoth okobo nïna nï, "An anënö jö ni ëka obedo gïnï jö na ngutgi nwang rwök!

14 Wëka an këna, ëk atyekgi ëka ajwa nyïng-gï ökö kï i thë polo. An abino miöni idökö rok na ték ëka ïnya unu na pol na löögi."

15 Cë an alökara, aidho yo pïny kï i wi kidi, nakun kidi tye ka lyël kï mac. Ëka kite ariö n'apada më cikëre onwongo tye i cïnga gïnï.

16 I karë na an anënö, anënö nï ibalö unu i kom Rwoth Obangawu; un iyübö cal jwök na cal kï wod thwön pïrwu. Un ilökëre ökö piöpiö kï i yoo na Rwoth onwongo öciköwu.

17 Cë an amakö kite ariö n'apada ëka abologï ökö pïny kï i cïnga gïnï, angënyö ökö na thithinö i nyimwu.

18 Kinge dökï abuto pïny aryeba cwiny i nyim Rwoth pï nïnö pyer angwën kiceng ëka kiwor; an ba acemo ëka ba amodho pii piën pï bal kibec na un itümö, nakun itümö unu gin na rac i wang Rwoth n'omio akëmë ömakö en.

19 An abedo kï lworo i kom akëmë ka Rwoth na ték, piën akëmë onwongo ömakö en rwök i komwu më tyekowu ökö. Èntö Rwoth dökï obino owinya.

20 Akëmë ömakö Rwoth rwök i kom Aron më neko en, èntö i caa nön an alégö pïrë thon.

21 An thon akwanyö gin më balwu nön, wod thwön na un iyübö, cë awangö ökö kï mac. Cë angïngïnyö ëka amiö ödökö buru na pwöth calö apua, cë aonyö apua mërë i kulo na möl pïny kï i wi kidi.

²² Un thon ïmio akëmö ömakö Rwoth kï i Tabera, i Maca éka i Kibrot Ataaba.

²³ Éka i karë na Rwoth oorowu kï i Kadec Barnea ën okobo ni, “Cïdh unu malö éka ïgam unu lobo na an amïöwu,” éntö un ibino ijëm unu i kom Rwoth Obangawu. Un ba ibedo kï gen i kome éka ba iwinyo unu én.

²⁴ Un ibedo jëm i kom Rwoth anaka i nïnö na an angeowu ködë.

²⁵ An abuto aryeba cwiny i nyim Rwoth pï nïnö pyer angwën nön kiceng éka kiwor piien Rwoth onwongo okobo ni ebino tyekowu ökö.

²⁶ Cë an alëgö both Rwoth éka akobo ni, “Rwoth Obanga, kür ityek jogi, jö na megi na pïrgï ték na in ikökögï kï tékoni éka ikwanyögï kï i Ejip kï tékö më cingi.

²⁷ Po i kom aticni Abraam, Icaka, éka Jakob. Kür ibed ka thamö pï ngut na nwang, tümgï na reco éka balgi.

²⁸ Pï manön lobo na in ikwanyöwa kï ië bino kobo ni, ‘Rwoth onwongo ba römö terogï i lobo na ën öcikérë ködë bothgï, éka piien ën onwongo dag-gï, ën ökwanyögï ek enekgï ökö i thim.’

²⁹ Éntö gïn obedo jogi na pïrgï ték na in ikwanyögï kï tékoni éka kï twéröni.”

10

*Muca dökï Ögamö cïk
(Yaa 34:1-10)*

¹ I karë nön Rwoth okobo nïna ni, “Yüb kite ariö n'apada calö më acël ca éka ibin yo botha i wi kidi malö. Yüb thon canduk më bao.

² An abino cöönö i kom kite n'apada köp n'onwongo tye i kom kite n'apada më acël ca, na in ibino īngēnyögü ökö. Cë in myero ikethgü i canduk."

³ Cë an ayübö canduk kï i kom yath alwiï ëka an ayübö kite ariö n'apada calö më acël ca gïnï. Ëka an acïdhö malö i wi kidi kï kite ariö n'apada i cïnga gïnï.

⁴ Rwoth öcöö i kom kite n'apada ni ngö na ën onwongo öcöö cön, cïk apar na ën onwongo ötitö bothwu kï i mac, i nïnö na un icökérë i tyën kidi. Rwoth ömiögü botha.

⁵ Cë an adwogo pïny kï i wi kidi ëka aketho kite n'apada i canduk n'onwongo an ayübö kite na Rwoth öcïka ködë ëka pod tye gïnï kunön.

⁶ (İ karë nön jö Icarael öya gïnï kï i Beerot Bene Jakan* cë öcïdhö gïnï i Mocera. Kï kunön Aron öthöö ëka eiko, cë wode Eleajar oleo ka tyënë na calö alamdhök.

⁷ Gïn öya kï kunön, cë öcïdhö gïnï yo Gudugoda ëka yo Jotbata, lobo na pii dwong ië.

⁸ İ karë nön Rwoth opoko kaka ka jö Lebi path më tingo canduk më cïkérë ka Rwoth, më cung i nyim Rwoth më tio tic ëka më lamö gum kï nyïngë, kite na gïn pod tïmö ködë tin.

⁹ Manön ënë ömiö jö Lebi ba tye gïnï kï dul lobo mörö n'obedo mëgï i kin utmegogï; Rwoth ënë obedo gin n'epoko nïgï kite na Rwoth Obangawu okobo bothgi ködë.)

¹⁰ An abedo i wi kidi pï nïnö pyer angwën kiceng ëka kiwor, kite na an abedo ködë i më acël ca.

* **10:6 Beerot Bene Jakan** gönyö nï kulo k'awope ka Jakan.

Rwoth obino owinyo lëgana ï karë nön thon cë Rwoth oyeo nü ba ebino tyekowu.

¹¹ Rwoth okobo nüna nü, “Yaa malö, itël wi jiië ök ödöny éka ögam gïnï lobo na an akwongara më miö both kweregi.”

Lwor Rwoth

¹² Kobedini dong, un jó Icarael, ngö na Rwoth Obangawu mütö kï bothwu? Gin na Rwoth Obangawu mütö kï bothwu énë nü lworunu Rwoth Obangawu, ilübunu yodhi mërë kibëc, imarunu én, éka itiiunu both Rwoth Obangawu kï cwinywu kibëc éka kï tipowu kibëc.

¹³ Gwökunu cik ka Rwoth kibëc na an atye ka miöwu tin pi bér bedowu.

¹⁴ Nën, kadi jami kibëc na tye malö ï wi polo rwök, lobo éka jami kibëc na tye ië obedo më ka Rwoth Obangawu.

¹⁵ Entö Rwoth oketho cwinye ï kom kwerewu éka ömarögï cë obino öyöröwu, ekwaëgi, kï i kinrok kibëc, kite na tye ködëtin.

¹⁶ Pi manön, bedunu kï winy both Rwoth éka iwkununu bedo jö na ngutgi nwang.

¹⁷ Pién Rwoth Obangawu énë obedo Obanga na löö obanga nökënë gïnï éka Rwoth ka rwodhi nökënë. En obedo Obanga na dit, na tye kï tekö éka Obanga na myero elwor. En ba lengere i ngölö köp éka ba wîlérë kï lüm.

¹⁸ En ngölö köp n'atir i kom athin kic éka i kom dha thöö. Nyutho mar mërë both Erok éka miögï cem kï gin më aruka.

¹⁹ Un myero imar Erok, pién un thon onwongo ibedounu Erok i lobo Ejip.

20 Wör Rwoth Obangawu, tii unu nünë kékën éka ikwong unu kwong na mewu kï nyïngë.

21 Èn obedo Obanga na myero ipak unu; èn obedo Obangawu, n'ötömö niwu jami na döngö éka tango më aura na un ïnënö kï wangwu.

22 Kwerewu n'obino öcïdhö gïnï i Ejip onwongo tye pyer abïrï kibëc, éka Rwoth Obangawu ömiöwu idökö na pol na calö cér na tye i polo.

11

Gin na döngö na Rwoth ötämö pii jöge

1 Myero ïmar unu Rwoth Obangawu éka itüm unu gin na èn mítö; gwök unu cïk mërë kibëc, éka gin na èn öcikö i karë kibëc.

2 Po unu tin i kom pwony na Rwoth Obangawu opwonyowu ködë, an ba atye ka twak k'ëthïnöwu ëntö kodwu piën un ingeo éka ïnënö unu dit mërë, cïngë na ték éka twëro mërë.

3 Gin ba önënö tango éka gin më aura na èn ötämö i Ejip both Parao rwoth më Ejip éka i lobo mërë kibëc;

4 gin na èn ötämö i kom acikari më Ejip, i kom angole éka gadigadigi, i karë na èn ömïö pii më Nam na Kwar ömwönyögï ökö nakun onwongo gïn tye ka ryëmö körwu, éka kï kite na Rwoth otyekogï ködë.

5 Gin ba önënö gin na èn ötämö niwu i thim na un bara ithuno i kabedo ni,

6 onyo gin na èn ötämö i kom Datan éka Abiram, ëthïnö k'Eliaab wod ka Reuben, i karë na Rwoth ömïö ngöm öyabërë kï kanya jö Icarael onwongo bedo ië, cë ömwönyögï ökö kï jö kibëc

më dholokekgi, këmagi ëka gin na kwö kibec n'onwongo obedo mögi.

⁷ Entö un ènë ìnënö kï wangwu jami na döngö ni kibec na Rwoth otio.

⁸ Pi manön, myero ìgwökunu cik kibec na an atye ka miowu tin, ek ibedunu kï tækö mö cihö dönyö ië ëka gamö lobo na un itye ka ngölö kulo Jordan mö bedo mewu,

⁹ ek ibedunu pi karë na lac i lobo na Rwoth okwongo mö miö both kwerewu ëka both ekwaegi, lobo na mio na cak kï möö kic möl kï ië.

¹⁰ Lobo na un itye ka dönyö ië mö gamö ba obedo calö lobo Ejip, kï kanya un iya unu kï ië, kanya un ipidhö kodhiwu ëka iönyö unu pii ië kï cingwu calö pwodho ngwedo.

¹¹ Entö lobo na un itye ka cihö mö ngölö kulo Jordan mö gamö ek obedo mewu, obedo lobo n'obedo kitekite ëka ora gini, lobo na köth dwong ië.

¹² Obedo lobo na Rwoth Obangawu gwökö; wang Rwoth Obangawu tye ië i karë kibec, cakerë i acaki mwaka naka i ajiki mérë.

¹³ Cë ka un ibino lübö unu cik kibec na an atye ka miowu tin—mö marö Rwoth Obangawu ëka mö tic ninen kï cwinwywu kibec ëka kï tipowu kibec—

¹⁴ cë en bino miö köth cwe i lobowu i karë mérë kikokome, köth mö cwir ëka köth mö oro, ek icök unu cemwu, köngö olök na nyen ëka möö jeituni.

¹⁵ En bino miö lum pi dhok na mewu, ëka ibino unu cem cë iyeng unu.

¹⁶ Gwökérë unu ek kür imii thamawu öbwölwu mö lokerë ökö mö wörö obanga nökënë gini ëka ryeberë piny i nyimgi.

17 Ka itämö unu ni kömanön, akämö bino makö Rwoth i komwu, cë jükö köth ökö éka miö köth ba cwe. Lobo ba bino cégö cem éka ebino tyekowu ökö kï i lobo na bér na Rwoth tye ka miöwu.

18 Keth unu köpna ni i cwinywu éka i thamawu; twe unugï na calö anyuth i ngut cüngwu éka irukugï i terinyimwu.

19 Pwony unu éthänöwu kï cïk nön, twak köp nön bothgi ka in itye pacö, ka in itye iwoth i yoo, ka ibuto pïny éka ka in iya malö kï i kabuto.

20 Cöögï i kom yen dholokek më udiwu éka i kom dhö wangkacwu,

21 ek nünöwu éka më k'ëkwaëwu obed na pol i lobo na Rwoth okwongere më miö both kwerewu, pi karë kibëc na polo pod bino bedo ködë malö i wi ngöm.

22 Ka ïgwökö unu cïk ni kibëc na an atye ka miöwu ek ilüb unu—më marö Rwoth Obangani, ilüb unu yodhi mërë kibëc éka më moko i kome—

23 cë Rwoth bino ryämö rok ni kibëc na tye i nyimwu éka un ibino ryämö rok na dito éka na ték na lööwu.

24 Kabedo kibëc na tyënwu bino nyönö bino bedo mewu. Wang lobowu bino cakérë kï i thim thuno ködë yo Lebanon éka cakérë kï i kulo më Euparate naka yo nam Mediterenian.

25 Ngat mörö ope na bino cung i nyimwu. Rwoth Obangawu bino miö jii podho cwiny éka lworo pürwu i kom lobo kibëc na un ibino cïdhö yo ië, kite na en öcikö ködë.

26 Nën, tin an atye ka ketho i nyimwu gum éka cen—

²⁷ gum ka ilübö unu cik ka Rwoth Obangawu na an atye ka miöwu tin;

²⁸ éntö cen bino maköwu ka un ikwérö lübö cik ka Rwoth Obangawu éka ilökérë unu kï i yoo na an aciköwu tin nakun iwörö unu obanga nökënë gïni na un ba ingeo.

²⁹ Ka Rwoth Obangawu dong okelowu i lobo na un ibino dönyö iie më gamö bedo mewu, myero ilam unu gum i wi kidi Gerijim éka cen i wi kidi Ebal.

³⁰ Kite na un ingeo ködë ni kite arïö ni tye gïni yo kuthö kulo Jordan, nakun cwök kï yen më More i lobo ka jö Kanaan nön na bedo gïni i Araba n'opimere kï Gilgal.

³¹ Un icwök ngölö kulo Jordan më dönyö gamö lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu. Ka igamö unu éka ibedo unu kunön,

³² gwökérë unu më lübö cik kibëc na an atye ka pwonyowu tin.

12

Kabedo më wörö Obanga

¹ Man énë cik kibëc na myero ilüb unu na bër i karë kibëc na un ibino bedo i lobo na Rwoth, Obanga ka kwerewu, ömiöwu më gamö.

² Un myero imuk kabedo kibëc, kanya Erok na un iryémö kï i lobogi wörö obangagï iie. Kabedo na tye malö i wi kite na boco éka i thë yen na potgi mar.

³ Un myero imumuko keno tyërgï, ngïngïnyö unu kitegi na gin wörö éka iwang unu yen n'ëpidhö kanya ëwörö obangagï na dhakö iie n'ecwodo ni

Acera; tong unu cal jwogi obangagii éka ìmii unu nyìng-gi orweny ökö kii kabedo nön gini.

4 Un myero kür iwör Rwoth Obangawu ii kite na gin wörö k'obangagii ködë.

5 Èntö Rwoth Obangawu bino yérö kany mörö kii kakawu kibec. Kanya ebino wörö nyìngë ii. Kabedo nön ene un myero icidh éka iwör unu Rwoth Obangawu ii.

6 Kunön ene un myero iter tyér awanga na mewu, tyérwu, acél më apar na mewu, míc na píre ték, gin na in ikwongo akwonga më miö, míc na cwinyi öpwöyö, éka kaö më dhokwu éka rom ki dyegiwu.

7 Kunön, un ibino cem ii nyim Rwoth Obangawu, kanya acél kii jö më udiwu éka ibino bedo unu kii yom cwinyi kom jami kibec na un iketho cingwu ii piën Rwoth Obangawu ömiöwu gum.

8 Un myero kür itüm kite na onu etümö ködë tin kany, na ngat acélacél tímö gin na en nénö ni bér nínë,

9 piën un bara ithuno ii kabedo na myero iywe unu ii éka lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu më bedo mewu.

10 Èntö un ibino ngölö kulo Jordan éka ibedo unu i lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu më bedo mewu. En bino miöwu iyweo kii kom langwu kibec n'ögüröwu ek ibed unu abonge pékö mörö.

11 Cé un myero ibin unu ii kabedo acél na Rwoth Obangawu öyérö më wörö nyìngë ii. Kunön ene un myero ikel jami kibec na an aciköwu ii: tyér awanga na mewu, tyérwu, acél më apar na mewu, éka míc na píre ték na un ikwongo akwonga më

miiō both Rwoth.

¹² Un ibino bedo kii yom cwiny ii nyim Rwoth Obangawu, kanya acel k'awopeni, anyirani, etic na cwö, etic na mon eka jo Lebi na bedo ginii ii peciwu; po ni jö Lebi ba ebino poko nigi lobo mörö onyo gin mörö me bedo mögi.

¹³ Gwökérë unu ek kür ityér tyér awanga na mewu ii kabedo mörö kékén na un inenö;

¹⁴ entö ibino unu tyerö tyér awanga ii kabedo na Rwoth bino yerö kii kakawu mörö acel. Kunön ene un ibino timö jami kibec na an acikowu.

¹⁵ Entö un itwérö neko leeniu më pacö më acamawu kii ii peciwu mörö kékén kite na cwinywu mitö na lübérë kii gum na Rwoth Obangawu miöwu. Jö kibec na cik ögengö onyo na cik ba ögengö twérö camö gini ringo non, calö ringo egwethe onyo pura.

¹⁶ Entö kür myero icam unu remo; öny unu ökö piny calö pii.

¹⁷ Kür myero icam kii ii peciwu acel më apar më kalwu, onyo köngö olökwu na nyen, onyo möö jeituniwu, onyo ethinö kaö më rom, dyegi eka dhok, onyo gin mörö kékén na in ikwongo më miö, onyo mic na cwinywu öpwöyö, onyo mic na pürgi tæk.

¹⁸ Entö un ibino cem ii nyim Rwoth Obangawu ii kabedo na en bino yerö. Un, awopewu eka anyirawu, eticwu na cwö eka eticwu na mon, eka jo Lebi kii ii peciwu. In myero ibed kii yom cwiny ii nyim Rwoth Obangani ii jami kibec na in ibino ketho cingi ië.

¹⁹ Myero igwökérë unu kür iwék unu jo Lebi ata ii karë kibec na un ibedo i lobowu.

20 Ka Rwoth Obangawu önyaö wang lobowu kite na en öciköwu ködë, cë cwinyi ömítö ringo éka ikobo ni, “An amítö camö ringo,” cë in itwérö camö ringo kite na cwinyi mítö ködë.

21 Ka kabedo n'ewörö nyïng Rwoth Obangawu tye na bor kï kanya un itye ië, cë un itwérö neko leeni kï i kom rom, dyegi éka dhokwu na Rwoth ömïöwu, kite na an aciköwu ködë. Un myero icam ringo kite na cwinywu mítö ködë kï i peciwu.

22 Ngat mörö kékën, kadï obedo dhanö na cik ögëngö onyo na cik ba ögëngö twérö camö ringo nön, kite na un icamö kï ringo egwethe onyo pura.

23 Ëntö myero kür icamunu remo, piën kwö tye i remo éka kür myero icamunu kwö kanya acël kï ringo.

24 Kür myero icamunu remo; öny unu ökö pïny calö pii.

25 Kür icamunu remo, ék nyimwu k'ëthïnöwu na bino lübö körwu obed na leng, piën nwongo itímö unu gin na tye atir i wang Rwoth.

26 Ëntö kwany jamiini na leng kibëc éka gin mörö kékën na in ikwongiri më miö, éka icidh i kabedo na Rwoth bino yërö.

27 Mii unu tyer awanga na mewu i wi keno tyer ka Rwoth Obangawu, ringo kanya acël kï remo. Remo më tyerwu myero éony i kom keno tyer ka Rwoth Obangawu, éntö un itwérö camö ringo ökö.

28 Gwökérë unu më lübö cik ni gini kibëc na an atye ka miöwu, ék nyimwu obed na leng i karë kibëc, k'ëthïnöwu na bino lübö körwu, ka un ibino tímö gin na bér éka na tye atir i wang Rwoth Obangawu.

²⁹ Rwoth Obangawu bino tyeko rok ökö kï ï kabedo na un itye ka cïdhö më gamö lobogï, ka dong igamö unu, éka ibedo unu iïë,

³⁰ kinge na dong etyekogï ökö kï ï nyimwu, gwökérë unu ék kür imok unu i owico më penyo pï obanga na gïn wörö éka ikob unu nï, “Rok ni wörö obangagi nïngö? Wan thon ebino tïmö nï kömanön.”

³¹ Un myero kür iïwör unu Rwoth Obangawu kite na gïn wörö k'obangagi kïdë, piën i wörö obangagi, gïn tïmö jami kibëc më kwer na Rwoth ba mïtö. Gïn thon tyërö awope éka anyiragï i wi keno tyër i nyim obangagi.

³² Myero ilüb unu gin na kibëc na an acïköwu kïdë. Kür imëd onyo iïkwany mörö kï iïë.

13

Wörö obanga nökënë gïnï

¹ Ka adwarpïny onyo ngat mörö na leko lek onen i kinwu cë onyutho niwu anyuth më tango onyo gin më aura,

² éka ka anyuth onyo gin më aura ötimërë, cë adwarpïny okobo nï, “Eru éwör obanga nökënë” (obanga na un bara ingeo) “éka eru éwörgï.”

³ Un myero kür iwiny kïp k'adwarpïny onyo alek nön. Rwoth Obangawu tye ka témöwu më nénö ka un iïmarö én kï cwinywu kibëc éka kï tipowu kibëc.

⁴ Myero ilüb unu Rwoth Obangawu nakun il-woro unu én. Gwök unu cïk méré kibëc éka iïwör unu én; tii unu nïnë éka imok unu i kome.

⁵ Adwarpïny onyo alek nön myero enek ökö piën én opwonyo pwony më jëm i kom Rwoth Obangawu, n'ökwanyöwu ökö kï i lobo Ejip éka ökököwu

ökö kï i lobo më opii. Adwarpiny onyo alek nön ötämö më lököwu kï i yoo na Rwoth Obangawu öciköwu më lübö. Un myero ikwany gin na rac ökö kï i kinwu.

⁶ Ka omeru, onyo wodi onyo nyari, onyo dhakö na in iimarö, onyo okoneni na cwök kodı obwoli ïmüng nakun kobo ni, “Ërō écüdhü ëwör obanga nökënë gïnï” (obanga na kwereni onyo in ba ingeo,

⁷ obanga ka jö n'oguri, kadï tye gïnï na cwök onyo na bor, yaa kï i ajiki më thwok lobo naka i thwok lobo nökënë),

⁸ in myero kür iyee onyo kür iwiny köp mërë. Kür kïca omaki i kome éka kür ïmüng nïnë.

⁹ In myero inek ën ökö. In ënë myero icak tingo cingi më neko ën éka jö kibëc bino tingo cïng-gï më neko.

¹⁰ Un ibino celo ën kï kite naka i thöö, piën ën ötämö më lököwu ökö kï i yoo ka Rwoth Obangawu, n'ökwanyöwu ökö kï i lobo Ejip, n'obedo kabedo më opii.

¹¹ Cë jö Icarael kibëc bino winyo éka bedo gïnï kï lworo, éka ngat mörö ba dökï bino tïmö gin na rac na cal kï man i kinwu.

¹² Ka iwinyo unu kï i pacöwu mörö acël, na Rwoth Obangawu tye ka miöwu më bedo ië, ni

¹³ jö mökö na kitegi reco öya kï i kinwu éka öywaö thama ka jö na bedo i pacö nön nakun kobo gïnï ni, “Eru écüdhü éka ëwör obanga nökënë gïnï” (obanga na un bara ingeo).

¹⁴ Cë myero ipeny unu körë na bër éka ïrang unu kï ryëkö. Ka adyer inwongo unu ni tye atïr éka enwongo ni gin më kwer ni ötimërë i kinwu,

15 cë myero inek unu jö na bedo i pacö nön kibëc kï pala abadë. Tyekugï ökö kibëc, jö kibëc na tye ië éka lüm kibëc na kwö myero enekgï ökö.

16 Cök unu jami kibëc na un iyakö i dyere pacö kanya jjï güré ië, éka iwang unu pacö nön kï jami kibëc na tye ië na calö tyér awanga both Rwoth Obangawu. Pacö nön bino bedo wi obur na twal na ba döki ebino gérö.

17 Un myero kür ikwany unu gin mörö n'onwongo étyérö ökö. Cë Rwoth bino kwanyö akëmö mérë na ger rwök ökö, éka bino tímö niwu käca, nakun nyutho cwiny më käca i komwu. Cë bino miö welwu nya na pol, kite na en öcikérë kódë kï kwong both kwerewu.

18 Pi manön myero iwiny unu Rwoth Obangawu, mak unu cik mérë kibëc na an atye ka miöwu tin éka iitím unu gin na tye atir i nyime.

14

Kwero cöla k'Erok

1 Un ibedo éthiñö ka Rwoth Obangawu. Kür ïngöl unu komwu onyo iłyël unu terinyimwu pi kwero cöla pi jö n'öthöö.

2 Pién un ibedo jö na leng both Rwoth Obangawu. En öyéröwu kï kom jö kibëc na bedo gini i wi lobo ek ibed unu jögë na pürgi tek.

Leeni n'ëcamö éka mana ba ëcamö

3 Kür icam unu gin mörö më kwer.

4 Man enë leeni na un itwérö camögü: dhyang, römö, dyël,

5 aburi, egwethe, rüda, pura, dyegi kï rom na bedo i wi kite.

6 Un ïtwérö camö lee mörö kékën n'obokoro tyënë opokere ié arïö éka na dwongo lum cë nyamö dökï.

7 Éntö leeni na dwongo lum cë nyamö dökï, onyo n'obokoro tyën-gï opokere ié arïö, na un ba ibino camö énë: kïnaga, apwöü éka oduka. Kadï bed nï gïn dwongo lum cë nyamö dökï, gïn ope k'obokoro tyën-gï n'opokere ié arïö. Gïn obedo gin na cïk ögëngö kï bothwu.

8 Pünö thon obedo gin na cïk ögëngö; kadï bed obokoro mërë opokere ié arïö, én ba dwongo lum cë nyamö dökï. Un myero kür icam ringogi onyo gudo komgi n'öthöö.

9 Ki kom gin na kwö kïbëc na bedo gïnii i pii, ïtwérö unu camö mörö kékën na tye k'oguro na bïth i komgi éka pök komgi.

10 Éntö gin mörö kékën na ba tye k'oguro na bïth i komgi éka pök komgi, kür icam unu; piëñ obedo gin na cïk ögëngö niwu më camö.

11 Un ïtwérö camö wïnyü mörö kékën na cïk ba ögëngö.

12 Éntö man énë wïny na un myero kür icam: jür, acuth, acuth na cöl,

13 ocucu, koth okolokol kïbëc,

14 koth akürük kïbëc,

15 udo, tula, awëwët, koth ölwïthölwïth kïbëc,

16 tula na thiithinö, tula na döngö, tula na tar;

17 tula më thim, jür na döngö, koth wïny më kulo kïbëc,

18 okolokol, öthëba kori éka olkolik.

19 Kudi kïbëc na tye kï bwomgi obedo gin na cïk ögëngö kï bothwu; kür icamugï.

20 ŋentö gin mörö kékën na cik ba ögëngö na tye kï bwomgi, un itwëro camö.

21 Kür icam unu gin mörö na in inwongo öthöö kënë. Un itwëro miö both arok mörö na bedo i pacöwu ek en öcam; onyo itwëro unu cadhö both welo mörö. Un ibedo jö na leng both Rwoth Obangawu.

Kür ited unu ringo athin dyel kï cak k'aya mërë.

Cik na makö acël më apar

22 Myero iketh unu acël më apar më cem n'öcëk kï i pwothiwu thenge mwaka kï mwaka.

23 Cam unu acël më apar më kalwu, köngö ölökwu na nyen, möö jeituniwu ëka éthiñ kaö më rom kï dyegi ëka dhokwu i nyim Rwoth Obangawu i kabedo na en bino yérö më wörö nyïngë ië. Ëk ipwony unu kite më lworo Rwoth Obangawu i karë kibëc.

24 ŋentö ka kabedo nön tye na bor ëka Rwoth Obangawu ömiöwu gum, ëka ba irömö unu yeö acël më apar na mewu (piën kabedo na Rwoth Obangawu bino yérö më wörö nyïngë ië tye na bor),

25 cë icadh unu acël më apar ek ilök unu obed cilëng ëka iter unu cilëng i kabedo na Rwoth Obangawu bino yérö.

26 Tii unu kï cilëng më wilö gin mörö kékën na un imitö: dhok, rom, köngö ölöök onyo kit köngö mörö na këc, onyo gin mörö kékën na in imitö. Cë in kanya acël kï jö më odi ibino cem unu kunön i nyim Rwoth Obangawu kï yom cwiny.

²⁷ Kür iwëk jö Lebi na bedo gïnï i peciwu ata; piiën gïn ba tye kï lobo mörö onyo gin mörö n'obedo mëgi.

²⁸ I ajiki më mwaka adek adek, kel unu acël më apar më gin n'ögék bothwu kibëc ek ikan unu i peciwu,

²⁹ cë jö Lebi (n'ope gïnï kï lobo mörö n'obedo mëgi), Erok mörö na bedo i kinwu, ethinö kic, éka mon thöö na bedo gïnï i peciwu twëro bino gïnï éka cemo cë yeng, ek Rwoth Obangawu ömïuwu gum i tic kibëc na cïngwu bino gudo.

15

Cik na makö jalö banya

¹ I ajiki më mwaka abirö abirö un myero ijal beniywu ökö.

² Man enë kite na myero etüm ködë: Ngat acëlacël n'omio den both awodhe n'obedo dhanö më Icarael bino jalö ökö na twal. En ba bino pido banya mëre kï both dhanö më Icarael onyo ömin mëre, piiën karë ka Rwoth më jalö benyi etyeko kobo ökö.

³ In itwëro pido banyani kï both arok, entö banya na tye both dhanö më Icarael n'obedo awodhi, myero ijal ökö.

⁴ Acan mörö myero kür obed i kinwu, piiën Rwoth bino miöwu gum i lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu më bedo mewu,

⁵ ka ibino timö unu gin na Rwoth Obangawu mitö nakun igwökö unu cik ni kibëc na an atye ka miöwu tin.

⁶ Piën Rwoth Obangawu bino miöwu gum kite na en öcikö ködë éka un ibino miö den both rok na pol

ëntö ba ibino unu deno gin mörö. Un ibino löönö rok na pol ëntö rok mörö ope na bino löönöwu.

⁷ Ka ngat mörö n'obedo acan i kin ewodhwu n'obedo jö Icarael tye i pacö mörö acël i lobo na Rwoth Obangawu tye ka müöwu, kür imii unu cwinywu obed na nwang onyo kür ikwér unu më könyö.

⁸ Nakaka manön, bed unu kï cwiny na bër ek imii unu den më gin mörö kékën na en mítö.

⁹ Gwokiri kür tham mörö na rac ödöny i cwinyi éka icak kobo ni, "Mwaka më abirö, n'obedo mwaka më jalö benyi, onyingo na cwök," éka thamani obed na rac i kom omeru n'obedo acan, cë ikwér miö gin mörö. En bino kok i komi i nyim Rwoth, cë in ibino dökö abal.

¹⁰ Myero imii köny bothgi abonge cwinyi mörö na rac. Cë Rwoth Obangawu bino miöni gum i kom ticni kibec éka jami kibec na in ibino ketho cingi ie.

¹¹ Piën jö n'obedo écan ba bino rwenyo kï i lobowu. Pi manön an aciköwu ni myero iköny unu utmegowu na tye i lobowu éka écan na mítö köny abonge cwiny mörö na rac.

Cik na makö tic k'opii (Yaa 21:1-11)

¹² Ka omeru onyo ameru, n'obedo dhanö më Iburu awodhi öcadhérë bothi éka otio tic bothi pi mwaka abicël, i mwaka më abirö mérë in myero iwék en öcidh kï kuc.

¹³ Ka in iwékö en më cihö, kür imii öcidh kï cingë nono.

¹⁴ In ibino miö en cihö kï jami mökö kï i kom romni onyo dyegini, kal éka köngö olök abonge

cwinyi mörö na rac. Mii bothe kite na Rwoth Obangawu ömiöwu kii gum.

15 Myero ipo ni un onwongo ibedo opii i lobo Ejip eka Rwoth Obangawu ökököwu. Manön ene ömiö an tin amiöwu cik ni.

16 Entö ka aticni okobo nini ni, "An ba amitö cihö kii bothi," piien en mari kii jo me odi eka en tye kii kwö na ber kodi,

17 ce ikwany pinni ituc kii ithe i dholokek eka en bino bedo aticni pi kwö mérë kibec. Tim ni kömanön pi aticni na dhakö thon.

18 Kür imii obed gin na tek bothi me miö en cihö abonge cul mörö, piien tic na en otio bothi pi mwaka abicel kadhö tic ka ngat n'epango wang ariö. Ce Rwoth Obangawu bino miö gum i kom jami kibec na in ibino timö.

*Cik na makö ethinö kaö me leenini
(Elebi 27:26; 27; Wel 18:15-18)*

19 Ethinö kaö kibec n'enywölögii i kin dhokni onyo romni kii dyegini, myero un ipok ökö na path pi Rwoth Obangawu. Kür imii kaö me dhokni me tio tic mörö eka kür inyar yer me kaö ka romni.

20 In kanya acel kii jo me odi, ibino camö unu ringogii i nyim Rwoth Obangawu i kabedo na en bino yero mwaka kii mwaka.

21 Entö ka kany mörö na rac tye i kom lee, ongwal onyo wangé öthöö, onyo tye kii kany mörö na rac i kome, kür myero ityér unu both Rwoth Obangawu.

22 Un ibino camö i peciwu, kadii bed jo na cik ögengö onyo na cik ba ögengö twero gini camö, kite na ngat mörö twero camö kii ringo egwethe onyo pura.

23 Ëntö kür myero ïcam unu remo; öny unu ökö pïny calö pii.

16

Poth
(*Yaa 12:1-20*)

1 Gwök unu dwe më Abib* éka ikwer unu nïnö më Poth ka Rwoth Obangawu; piën i dwe më Abib énë Rwoth Obangawu ökwanyöwu ködë kï i Ejip i kiwor.

2 Un ibino tyërô lee më Poth kï kom rom onyo dyegiwu both Rwoth Obangawu i kabedo na Rwoth bino yërö ëk nyïngë obed ië.†

3 Kür ïcam unu k'ogati n'erubo kï thöbï, ëntö myero ïcam unu k'ogati na thöbï ope ië pï nïnö abirö. Man obedo ogati më can na un inenö, piën iya unu kï i lobo Ejip nakun ibünyërë unu abünya. Man bino po wiwu i kom nïnö më Poth na un iya ködë kï i Ejip pï karë kibëc më kwöwu.

4 Myero thöbï mörö kür enwong bothwu i lobowu pï nïnö abirö. Kür imii unu ringo lee mörö na un ityérö i kothyeno më nïnö më acël odong naka kodiko.

5 Myero kür ityér unu lee më Poth i pacö mörö na Rwoth Obangawu tye ka miöwu,

6 ëntö un myero ityér lee më Poth i kabedo na Rwoth öyérö më wörö nyïngë ië i kothyeno, i caa na ceng dönyö, na enë karë na un iya ködë kï i Ejip.

* **16:1 Abib** onwongo obedo dwe më acël kï i mwaka më Iburu na röm aröma kï dwe më adek naka i angwën më karë ni. † **16:2 Nyïngë obed** ië obedo kabedo na Rwoth öyérö më wörö nyïngë ië.

7 Ted ëka ïcam unu ï kabedo na Rwoth Obangawu bino yërö. Cë kodiko ïdök unu ï këmawu.

8 Cam unu ogati na thöbü ope ië pü nänö abicël ëka nänö më abirö bed unu ï cökëre më wörö Rwoth Obangawu. Kür itii unu tic mörö ï nänö nön.

Karama më Cabit
(*Yaa 34:22; Elebi 23:15-21*)

9 Ibino unu kwanö cabit abirö cakëre ï karë na un ïcakö kac.

10 Cë ibino unu kwero Karama më Cabit gïni ï nyim Rwoth Obangawu kï mïc na cwinywu öpwöyö; ibino mïö unu kï kite na Rwoth Obangawu ömïöwu kï gum.

11 Ibino bedo unu kï yom cwiny ï nyim Rwoth Obangawu ï kabedo na ën bino yërö na calö kabedo n'ewörö nyïngë ië. In, éthïnö awopeni ëka anyira, eticni na cwö ëka eticni na mon, jö Lebi na bedo ï peciwu ëka Erok na bedo ï kinwu, éthïnö kic ëka mon thöö na bedo gïni ï kinwu.

12 Po unu nï un onwongo ibedo unu opii ï lobo Ejip ëka myero ïgwökëre unu më lübö cik ni gïni.

Karama më Bölö
(*Elebi 23:33-43*)

13 Kinge na dong ityeko unu cökö cemwu ökö kï ï larü më pwodo kal ëka ibiö unu ölökwu, kwer unu Karama më Bölö pü nänö abirö.

14 Bed unu kï yom cwiny ï karamawu; in, awopeni ëka anyira, eticni na cwö ëka eticni na mon, jö Lebi, Erok na bedo ï kinwu, éthïnö kic ëka mon thöö na bedo ï peciwu.

15 Kwer unu karama pü nänö abirö ï nyim Rwoth Obangawu ï kabedo na Rwoth bino yërö. Piëñ Rwoth Obangawu bino mïöwu gum ï kom cemwu

kibëc na un içegö ëka i kom tic më cïngwu cë ibino bedo unu kï yom cwiny rwök.

¹⁶ Cwö kibëc na tye i kinwu myero obin gïnï i nyim Rwoth Obangawu wang adek i mwaka acälacël i kabedo na ën bino yërö: i Kwer më Ogati na Thöbi ope ië, i Karama më Cabit gïnï, ëka i Karama më Bölö gïnï. Ngat mörö myero kür obin i nyim Rwoth kï cïngë nono.

¹⁷ Ngat acälacël myero okel müc na lübërë kï kite na Rwoth Obangawu ömiö kï gum ködë.

Ketho èngöl-köp

¹⁸ Myero iketh unu èngöl-köp ëka edite pï kakawu acälacël i peciwu kibëc na Rwoth Obangawu tye ka miöwu ëka gïn bino ngölö köp ka jïi atir.

¹⁹ Kür ilök unu pido ka dhanö na köp mérë tye atir onyo inyuth apokapoka mörö i kin dhanö. Kür iye ewilwu kï lïm, pïen lïm umo wang jö na ryék ökö cë balö pido ka jö na köpgï tye atir.

²⁰ Ngöl unu köp atir, ëka köp atir kékën, ek ibed unu na kwö ëka ibed unu i lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu.

Wörö cal obanga nökënë gïnï

²¹ Kür ipidh unu yath mörö më wörö obanga na dhakö n'ecwodo ni Acera i nget keno tyér ka Rwoth Obangawu na un ibino gérö.

²² Kür thon icib unu wir më kidi më awörö, gin mörö na Rwoth Obangawu ba mitö.

17

¹ Kür iityër thwön onyo römö mörö n'ongwal onyo na kany mörö rac kï i kome both Rwoth Obangani, piën bino bedo më kwer bothe.

² Ka ibino unu nwongo ècwö onyo dhakö mörö na bedo i kinwu, na tye i pacö mörö acël na Rwoth Obangawu ömiöwu, na tïmö gin mörö na rac i nyim Rwoth Obangawu nakun türö cikëre mérë,

³ tio both obanga mörö nökënë ëka wörö ceng onyo dwe onyo cér onyo gin mörö kékën na tye i polo na cik ka Rwoth ökwërë.

⁴ Ka iwinyo unu köp nön, myero ïrang unu körë na bër. Ka ïrangö unu ëka imoko unu ni obedo tïm më kwer n'ötümëré i lobo Icarael,

⁵ myero ikel unu ècwö onyo dhakö nön n'ötümö tïm na rac ni i dhö wangkac më pacöwu ëka icel unu dhanö nön kï kite naka i thöö.

⁶ Ebino neko dhanö nön pï köp më caden ka jö ariö onyo adek, èntö ba ebino neko ngat mörö pï köp më caden ka ngat acël kékën.

⁷ Ecaden ènë bino cakö yuo kite më neko dhanö nön ëka dong jö kibëc kï körgï. Un myero ikwany unu gin na rac ökö kï i kinwu.

Pido köp i nyim èlamdhök

⁸ Ka ekelo pido mörö i nyimwu na ngölö tëk rwök –twërë bedo önyö remo, adoth onyo lwëny–ter unu pido nön gïni yo kabedo na Rwoth Obangawu bino yërë.

⁹ Cïdh both èlamdhök na gïn ènë jö Lebi ëka both angöl-köp na tye i dhö tic i caa nön. Peny kï bothgi cë gïn bino ngölö köp nön nini.

¹⁰ Myero itümunu kite na gïn okobo niwu ködë i kabedo na Rwoth bino yërö. Gwökérë unu më tïmö gin na kibëc kite na gïn okobo.

¹¹ Tii unu kite na gïn opwonyowu ködë ëka kite na gïn öngölö niwu. Kür ilökérë unu ökö kï i ngö na gïn okobo niwu.

¹² Ngat mörö na bino kwërë winyo köp k'angöl-köp onyo köp k'alamdhök na tio kunön both Rwoth Obangawu myero enek ökö. Myero ikwany unu gin na rac ökö kï i Icarael.

¹³ Cë jö kibëc bino winyo ëka bino bedo gïni kï lworo na ba bino mëdérë gïni dökü kï kwërë winyo köp.

Pwony na makö kom rwoth

¹⁴ İ karë na un ibino dönyö i lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu ëka iigamö unu, ibedo unu ië cë ikobo unu nï, “Eru eketh rwoth na bino löö onu calö rok nökënë n'ögürö onu,”

¹⁵ myero inën nï iketho unu rwoth na Rwoth Obangawu enë öyérö. Dhanö na un ibino ketho myero obed kï i kin utmegowu kikome. Kür iketh unu arok mörö më lööwu na ba obedo dhanö më Icarael.

¹⁶ Dhanö nön myero kür obed k'angole mërë na pol onyo ömii jii ödök gïni ökö yo Ejip më nwongo angole nökënë gïni, piën Rwoth yam okobo niwu nï, “Un myero kür dökü idök unu cen yo kunön.”

¹⁷ Èn myero kür önyöm mon na pol, piën bino miö thama mërë lökérë ökö na path. Èn myero thon kür obed kï ryal ëka gol na dwong.

18 Ka ën dong obedo ï wi then ker mérë, ën myero öcöö cik ni ï buk nakun kwanyö kii kom më k'elamdhök n'obedo jö Lebi.

19 Ën myero ögwök buk ni bothe éka ökwan pü karë kibec më kwö mérë ek opwony lworo Rwoth Obanga mérë éka ölüb cik ni kibec na bér.

20 Ën ba bino tingere malö na löö utmego mérë jö Icarael onyo lökérë ökö kii cik. Cé ën éka ékwaë mérë bino bedo ilöc i ker mérë pü karë na lac ilobo Icarael.

18

Mic pü elamdhök éka Elebi

1 Elamdhök n'obedo gini Elebi, na gin ene kaka ka Lebi kibec, ba bino bedo gini kii dul lobo mörö n'obedo mögi kii kin jö Icarael. Gin bino camö tyer awanga n'emiö both Rwoth, piien manon ene gin n'obedo mögi.

2 Gin ba bino bedo kii dul lobo mörö më bedo mögi kii kin utmegogii; Rwoth ene obedo gin n'epoko niigi kite na en okobo bothgii.

3 Man ene bino bedo wang wodhi n'elamdhök nwongo kii both jö na bino tyerö gini thwon onyo römö: ringo wi bac, ringo lem éka jamic kibec.

4 Un myero imiigii acaki kac më kalwu, köngö ölok na nyen, möö jeituni éka yer rom n'ecakö nyarö kii kom rom na mewu.

5 Piien Rwoth Obangawu otyeko yerö jö Lebi kii kin kakawu kibec ek gin éka ékwaegi obed jö na tio gini kii nying Rwoth na twal.

6 Ka Alebi mörö öya kii pacö mörö acël na en
bedo iee na tye kany mörö kii Icarael, eka obino na
cwinye öpwöyö yo kabedo na Rwoth bino yerö,

7 en twerö tic kii nying Rwoth Obanga mérë calö
utmego mérë kibec n'obedo Elebi na tio kunön ii
nyim Rwoth.

8 En bino nwongo dul me cem na röm kii me
elamdhök nökënë, kadï bed ni en onwongo ciläng kii
kom jami na jo me pacö mérë öcadhö.

Tüm me kwer

9 Ka dong idönyö unu ilobo na Rwoth Obangawu
tye ka miowu, myero ikwér unu lübö kit tum na reco
me kwer na rok na tye kunön tumö.

10 Ngat mörö myero kür enwong kii kinwu
na wangö wode onyo nyarë calö tyer awanga,
na pwonyo bedo dhanö na thyedho onyo tic me
jwöjwök onyo na nënö jamic dyel onyo tum mörö
me jwök,

11 onyo alam wör, gagii, onyo ajwök onyo amak
tipo onyo na twak kii tipo ka jo n'othöö.

12 Ngat mörö na tumö koth tum ni obedo gin me
kwer both Rwoth; piën tumö koth tum me kwer nön
ömiö Rwoth Obangawu tye ka ryemö rok nökënë
ökö kii nyimwu.

13 Myero ibed unu abonge bal mörö ii nyim
Rwoth Obangawu.

Adwarpiny na nyen calö Muca

14 Rok na un icwök gamö lobogii me bedo mewu
obedo gini ketho cwinyigii i köp ka jo na tio tic me
jwöjwök onyo jo na thyedho, entö Rwoth Oban-
gawu ba ömiowu twerö me tumö koth tum nön.

15 Rwoth Obangawu bino miöwu adwarpiny kï i kinwu, jö Icarael ewodhwu, na cal köda. Myero iwiny unu ën.

16 Man ënë gin na un ikwaö kï both Rwoth Obangawu i nïnö na un icökérë i Koreb. I karë nön un ikobo unu ni, “Kür imiiwa ewiny dwön Rwoth Obangawa döki, onyo ënen mac mërë na dit rwök piiën wan ebino thöö ökö.”

17 Cë Rwoth okobo nïna ni, “Köp na gin okobo tye na bër.

18 An abino miögï adwarpiny na cal kodi kï i kin jö Icarael ewodhgï, éka an abino ketho köpna i dhögë. Ën bino kobo nïgi köp kibëc na an acikö ën.

19 An kikoma abino penyo ngat mörö na ba bino winyo köpna n'adwarpiny bino kobo kï nyïnga.

20 Entö adwarpiny na bino poro më twakö gin mörö kékën kï nyïnga na an ba akobo, onyo adwarpiny na kobo köp kï nyïng obanga nökënë gïni, myero enek ökö.”

21 Gwök onyo ibino kobo unu kï i cwinywu ni, “Kara wan ebino ngeo ningö nü köp nön ba odonyo kï i dhö Rwoth?”

22 Ka adwarpiny ötitö köp mörö kï nyïng Rwoth cë köp nön ba ötimérë onyo ocobere, manön ënë köp na ba odonyo kï i dhö Rwoth. Adwarpiny nwongo ötwakö köp nön kï wie kënë, myero kür ilwor unu ën.

19

Cik na makö peci më larö kwö

1 Ka Rwoth Obangawu otyeko rok na lobogï ën tye ka miöwu, éka ka dong iiryëmö unugï ökö, cë ibedo unu i pecigi éka i udigi,

2 cë ipok unu peci adek na papath pürwu i lobo na Rwoth Obangawu bino miöwu më bedo mewu.

3 Ibino unu puro yoo éka ipoko unu wang lobo na Rwoth Obangawu bino miöwu körë adek më bedo mewu, ék ka ngat mörö oneko dhanö, ën twérö rïngö yo ié më larö kwö mérë.

4 Man ënë köp na makö ngat n'oneko dhanö éka rïngö më larö kwö mérë kunön—ngat oneko awodhe na nwongo ba öthëna athëna éka adïnga mörö thon onwongo ope i kin-gï cön.

5 Apor mérë, dhanö mörö twérö cïdhö i bunga gïn k'awodhe më ngölö yen, cë lëb atong n'ëngölö kï yen oore kï i pur mérë éka ögöö wi awodhe oneko ökö, dhanö nön twérö rïngö i pacö mörö acël kï i kin peci adek nön më larö kwö mérë.

6 Ka onwongo pacö më larö kwö tye acël kékën, caa nökënë twérö bedo na bor n'acül kwor pi athöö twérö bedo kï karë më makö dhanö n'oneko awodhe, kadï bed onwongo ba opore më aneka, piien adïnga mörö onwongo ope i kin-gï cön.

7 Man ënë ömïö an aciköwu ni myero ipok unu peci adek pürwu.

8 Ka Rwoth Obangawu bino nyanö wang lobowu kite na ën öcikö both kwerewu kï kwong éka miöwu lobo kibëc na ën öcikö bothgi,

9 un myero imëd peci adek nökënë i kom manön. Ën bino miöwu lobo ni ka cë un ilübö cïk kibëc na an amiöwu—më marö Rwoth Obangawu éka më lübö yoo mérë.

10 Timunu man ek remona bal mérë ope kür öonyi lobowuna Rwoth Obangawu tye ka miöwu më bedo mewu, ek bal më önyö remo kür obed i wiwu.

11 Entö ka dhanö mörö onwongo dag awodhe éka obedo kürö en më cakö lwényi kome, éka oneko ökö cë dhanö nön örängö i pacö mörö acël ki i kin peci ni,

12 edong më pacö mérë bino oro köp më ömö en ki kunön cë émiö en i cing ngat na myero öcul kwor ek enek en thon.

13 Kica myero kür ömakwu i kome. Myero ikwany unu bal më thöö ka dhanö n'ope ki bal ökö ki i Icarael ek nyimwu obed na leng.

14 Kür iköb unu wang ngöm k'awodhi na yam edong oketho cön i lobo na un ibino leeno na Rwoth Obangawu bino miöwu më bedo mewu.

Cik na makö ecaden

15 Köp ba bino löönö ngat mörö pi köp ka caden acël pi kit bal mörö na rac na gwök onyo en öbalö. Myero engöl köp pi köp k'ecaden ariö onyo adek.

16 Ka acaden mörö na cwinye rac ocung éka odotho ngat mörö n'ötümö bal,

17 jö ariö na tye ki köp i kin-gü myero obin gini i nyim Rwoth, i nyim elamdhök éka i nyim engöl-köp n'onwongo tye gini i tic i caa nön.

18 Engöl-köp bino rangö kör köp nön na bér rwök, ka gìn onwongo ni acaden obedo ngat na twot nakun okelo adoth më twodo i kom ömin mérë,

19 cë ibino miö unu en pwod, pwod na röm ki mana en onwongo müti ketho i kom ömin mérë. Un myero ikwany unu gin na rac ökö ki kinwu.

20 Jö kibec bino winyo cë bino bedo gini ki lworo
eka gin na rac na cal ki man ba doki bino timere i
kinwu.

21 Myero kica kür ömakwu: kwö myero ecül ki
kwö, wang ecül ki wang, lak ecül ki lak, cing ecül
ki cing, tyen ecül ki tyen.

20

Cik me cihö i dhö lweny

1 Ka icihö unu me lweny i kom langwu cë inenö
unu angole gini, gadigadi eka mwony na pol na loo
mewu ökö, kür ibed unu ki lworo i komgi, piien
Rwoth Obangawu, n'okwanyowu ki ilobo Ejip, bino
woth kodwu.

2 Ka dong icwök unu cihö ilweny, alamdhök bino
bino anyim eka twak ki mwony.

3 En bino kobo ni, "Winy unu, un jo Icarael:
Tin ibino unu cihö me lweny i kom langwu. Kür
iwek cwinywu opodhi onyo ibed unu ki lworo; kür
komwu ömyel onyo kür inyö komwu pi gin.

4 Piien Rwoth Obangawu ene tye ka woth kodwu
me cihö lweny pirwu i kom langwu me miowu
loönögi."

5 Ce edite na loo jo na cihö i dhö lweny bino
kobo bothgi ni, "Ngat mörö tye na pod ogérö ödë na
nyen na bara elégö gum iee? Wék en ödök ökö pacö,
onyo caa nökënë en bino thoo ökö i dhö lweny cë
ngat nökënë ene bino dönyö me bedo iee.

6 Ngat mörö tye n'opidhö ölök mëre i pwodho cë
pod bara öcakö camö nyige? Wék en ödök ökö pacö,
onyo caa nökënë en bino thoo ökö i dhö lweny cë
ngat nökënë ene bino camö nyige.

7 Ngat mörö tye na pod öcikérë kï dhakö cë bara önyömö? Wëk ën ödök pacö, onyo caa nökënë ën bino thöö ökö i dhö lwëny cë ngat nökënë ënë bino nyömö dhakö nön.”

8 Cë edite thon bino kobo ni, “Ngat mörö tye na lwor onyo na cwinye podho? Wëk ën ödök yo pacö, ëk acikari ewodhe kür cwinygï opodhi kamë ën.”

9 I karë n'edite otyeko twak gïni kï jö na cïdhö i dhö lwëny, gïn bino yërö edite na tëlö wigï.

10 Ka içidhö unu më celo pacö mörö, un myero kono imii jö më pacö nön karë më penyo pï kuc.

11 Ka gïn oyeo cë öyabö dhö wangkacgï gïni, jö kibëc na tye i pacö nön bino bedo opiiwu ëka bino gïni tio tic na ték pïrwu.

12 Ëntö ka gïn ökwëro më penyo pï kuc cë öyérö gïni më lwëny kodwu, gür unu pacö nön kï mwony na mewu.

13 Ka Rwoth Obangawu ömiögï i cïngwu, myero inek unu cwö kibëc na tye i pacö nön kï pala abadë.

14 Ëntö mon, éthïnö, dhok ëka kï gin mörö këkën na tye i pacö, itwëro unu tero na calö jami n'ëyakö më bedo mewu. Ëka itwëro unu tic kï jami n'ëyakö na Rwoth Obangawu ömiöwu kï both langwu.

15 Man ënë gin na un ibino tïmö i kom peci kibëc na tye na bor kodwu ëka i peci ka rok na ba cwök kodwu gïni.

16 Ëntö i peci k'Erok na Rwoth Obangawu bino miöwu më bedo mewu, kür iwëk unu gin mörö na yweo odong na kwö.

17 Myero ityek unu jö kibëc –jö Kit, jö Amor, jö Kanaan, jö Periji, jö Kibi ëka jö Jebuc –kite na Rwoth Obangawu öciköwu ködë.

18 Ka ïwëkö unu obedo gïnï na kwö, cë gïn bino pwonyowu më lübö gin më kwer kibëc na gïn tïmö i wörö obangagï éka bino miö ibalö unu i kom Rwoth Obangawu.

19 Ka ïgürö unu pacö mörö pï caa na lac, nakun ilwënyö unu ék ïgam, kür ïngöl unu yen k'atong, piien un itwërö camö nyige. Yen thon obedo langwu, na myero ilwëny unu i komgï?

20 Un itwërö ngölö yen na ba nyakö nyig-gï më acama éka itii unu ködë më yübü madala éka pem ék ökönywu më idho i pacö nön na lwënyö i komwu naka ka ïgamö unu pacö nön.

21

Tyeko köp i kom nek na ba ngere

1 Ka ebino nwongo dhanö mörö obuto n'eneko i lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu më bedo mewu, cë ba engeo ngat n'oneko én,

2 edongwu éka engöl-köpwu bino cïdhö gïnï yokö më pimo bor pïny cakëré kï i kom lyël naka i peci na cwök kï kany nön.

3 Cë edong na tye i pacö na cwök kï kom dhanö n'eneko bino gïnï kelo nya raa na bara otio tic mörö, na bara eketho ayokoth i ngute më ywaö kwër wanu.

4 Edong më pacö nön bino kelo gïnï nya raa naka i ora mörö na pige möl, i ora mörö na naka yam ba epuro, kanya ba ècwö kodhi mörö ié. Gin bino türö ngut nya raa ökö i ora kunön.

5 Cë élamdhök n'obedo Elebi myero obin gïnï anyim, piien Rwoth Obangawu öyérögï pï tic mérë éka më lamö gum kï nyïng Rwoth. Gin myero otyek köp më pido éka lwëny kibëc.

6 Edong kibec më pacö na cwök ki kanya enwongo kom dhanö n'eneko iie bino lwökö cing-gi i kom nya raa na gin ötürö ngute i ora,

7 cë gin bino kobo ni, "Cingwa ba öonyö remo ka dhanö ni, onyo wangwa ba önenö ka eneko.

8 Rwoth tüm kïca i kom jö Icarael na gin ene jö na megi na yam ikökögï. Kür iketh bal më remo ka dhanö n'ope ki bal i wi lwak na megi." Cë itim kïca i kom bal më remo n'ëonyö.

9 Ibino unu lwökö bal më önyö remo ki i kinwu kömanön, ka itimö unu gin na nen n'atir ki i wang Rwoth.

Nyömö dhakö n'ëmakö ki dhö lwëny

10 Ka icidhö unu më lwëny i kom langwu, cë Rwoth Obangawu ömioögï i cingwu éka iteru unu jö n'ëmakögï ki dhö lwëny,

11 éka in inenö dhakö mörö na leng ki kin jö n'ëmakö ki dhö lwëny cë cwinyi ömarö, in itwëro tero en ek obed dhakoni.

12 In myero ikel en yo pari éka ilyel wie cë ingad lwëtë ököt.

13 Göny böng mëre n'onwongo en oruko i karë n'ëmakö kädë ki i dhö lwëny. Kinge na en dong obedo pari éka okumo pi apap mëre éka aya mëre pi dwe acel, cë in itwëro cihö bothe më bedo cwörë éka en bino bedo dhakoni.

14 Ka inwongo ni cwinyi ba dök mitö en, cë itwëro wékö en cihö yo kanya cwinye mitö. In myero kür icadh en onyo iter en na calö opii, pién in dong ilanö en ököt.

Twëro k'athin kaö

15 Ka ècwö mörö tye ki mon ariö, éka marö ngat acel na lõö nökënë ca, éka mon ariö ni kibec

önywölö gïnï ëthïnö awope nïnë, ëntö athïn kaö obedo wod ka dhakö na ën ba marö,

¹⁶ ka ècwö ni tye ka poko jami mërë both awope mërë, myero ën kür ömïï twërō k'athïn kaö both wod ka dhakö na ën marö, nakaka wode kikome n'obedo kaö, wod ka dhakö na ën ba marö.

¹⁷ Ëntö ën myero onyuth athïn kaö ka dhakö mërë na ën ba marö, nakun doko gin n'epoko nïnë wang ariö kï kom jami na ën tye ködë kibëc. Athïn awobi nön ënë obedo acaki më tükö k'apap mërë. Twërō k'athïn kaö obedo mëgë.

Awobi na jëm

¹⁸ Ka dhanö mörö tye kï wode na ngute nwang ëka obedo ngat na jëm, na ba winyo dhö apap mërë onyo aya mërë, kadï bed ègöö ën kï lüth, ba bino winyogi.

¹⁹ Apap mërë ëka aya mërë bino makö gïnï ën ëka etero both edong i dhö wangkac më pacö na ën bedo ië.

²⁰ Gïn bino kobo both edong ni, “Wodwa ni ngute nwang ëka obedo ngat na jëm. Ën ba wöröwa. Ën obedo ngat n'owor ëka amérö.”

²¹ Cë jö më pacö nön kibëc bino celo ën kï kite naka thöö. Un myero ikwany gin na rac ökö kï i kinwu. Jö Icarael kibëc bino winyo cë bedo gïnï kï lworo.

Cik na papath

²² Ka dhanö mörö ötïmö bal na miö ën nwongo pwod më thöö, ëka ïngabö unu ën malö i wi yath,

²³ un myero kür iwëk kome öngabërë i wi yath naka kiwor. Ik unu kome ökö i nïnö nön, piien dhanö mörö n'ëngabö kome i wi yath bedo dhanö

n'Obanga ölamö. Un myero kür ībal lobowu na Rwoth Obangawu tye ka miöwu më bedo mewu.

22

¹ Ka in īnënö thwön onyo römö k'omeru n'orwenyo ökö ata, kür īnën anëna; myero īdwök yo both omeru.

² Ka won mërë ba bedo na cwök kodi onyo ba ingeo won mërë, cë in myero iter lee n'orwenyo nön yo pari ēka īgwök naka ka won mërë obino na tye ka rangö. Cë īmii bothe.

³ In ibino tīmö nü kömanön i kom kana mërë, böng mërë, onyo gin mörö kékën n'omeru orwenyo ēka in inwongo; in kür īnën anëna.

⁴ Ka in inwongo kana onyo thwön k'omeru n'opodho pïny i nget yoo, kür īnën anëna, īntö köny ën më tingó malö ëk ocung kï tyenë.

⁵ Dhakö myero kür oruk böng ka cwö, onyo īcwö kür oruk böng ka mon, pïen dhanö n'ötīmö kömanön bedo më kwer both Rwoth Obangawu.

⁶ Ka in tye ka woth i yoo cë icop i kom öd wïnyü i nget yoo, onyo i wi yath onyo i ngöm, ēka mün wïnyü obuto i kom īthïnë onyo i kom töngë, kür īmak mün mërë kanya acël k'ēthïnë.

⁷ In ītwérö tero īthïnë, cë īwékö mün mërë cïdhö, ëk nyimwu obed na leng ēka ibed unu na kwö pï karë na lac.

⁸ Ka in īgérö öt na nyen, myero iketh gin mörö na jükö podho ka dhanö orum wi öt ëk kür okel bal më önyö remo i odi ka ngat mörö opodho kï i wi öt.

⁹ Kür īcwö kodhi na papath ariö i pwodho ölökní, ka īcwö, miö gin na kibëc n'ögëk ië myero eter i öt k'Obanga, gin na in īcwö ië thon naka kï nyig ölöök.

- 10** Kür itwe thwön ëka kana kanya acël më pur.
- 11** Kür iruk böngü n'obedo yer ëka böngü na pwöth n'ëkwö kanya acël.
- 12** Myero ikwö töl tacël na lyero ï twok böngü angwën na in iruko.

Cik na makö nyakö na bara ënyömö

- 13** Ka ëcwö mörö önyömö dhakö cë obedo ködë, cë ökwérö ën ökö,
- 14** cë okobo köp na rac ï kome, na balö nyïng dhakö nakun kobo ni, “An anyömö dhakö ni, ëntö ï karë na an abedo ködë, anwongo gin mörö ope na nyutho ni ën bara ongere k'ëcwö.”
- 15** Cë apap ëka aya ka dhakö nön bino kelo gïnï gin na nyutho ni ën bara ongere k'ëcwö both edong ï dhö wangkac më pacö.
- 16** Apap mërë bino kobo both edong ni, “An amiö nyara both ëcwö ni ëk önyöm ëntö ökwérö nyara ökö.
- 17** Kobedini ën okelo köp më adoth ï kome nakun kobo ni, ‘An anwongo gin mörö ope na nyutho ni ën bara ongere k'ëcwö.’ Ëntö man ënë gin na nyutho ni nyara bara ongere k'ëcwö.” Cë enyodo mërë bino yarö böngü ï nyim edong më pacö.
- 18** Edong më pacö bino tero ëcwö nön ëka ep-wodo.
- 19** Gin bino ngölö nïnë cül më ryal mia acël. Gin bino miö both apap ka dhakö, piien ëcwö nön öbalö nyïng nya jö Icarael na bara ongere k'ëcwö. Cë ën bino mëdërë më bedo dhakö mërë; ëka myero kür ökwér dhakö nön pi karë më kwö mërë kibëc.

20 ዕንቶ ክ ክሱ ሚ አዶዥ ካና ቴያ ዘተር, ዕካ ጽን
ሞሮ ባዕስ ካና ስዕውንጂ ክ ህህት ኪ ደክሹ ካና ያራ
ኦንገሩ ክ'እውይ,

21 ፊ ን ሚ ደሙ ካና በኋ ፎል ደክሹ ካና ት ከ
ወሎከት ሚ የት ክ'አባዥ ሚሬ ዕካ ክ ቀንዑን ርዕ ሚ
ዳሙ ካና በኋ ፎል ከን ክ ቁጥ ክ ሃክ ተከ ቀና ት ይዕ. ዕን ቃለሙ
ሻን ሚ ሌው ክ ስዕውንጂ ክ አቤዥ ተም ተም ሚ
ዕላን ክ ካረ ከን ስዕ የት ክ'አባዥ ሚሬ. ባኩ ማያሮ
እኩዋን ኦን ጽን ክ እንዑሁ ጽን ክ እኩዋን.

22 ክ ደው አብነ ደውንጂ ክ'ዕውይ ሚ አቤዥ ክ ሰክሹ
ካ ት ክ ቀና ስዕውንጂ ክ ስዕውንጂ ክ አቤዥ ክ ተሸጊዜ
ማያሮ ይኩግኩ ክ ዕውይ. ባኩ ማያሮ እኩዋን ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን.

23 ክ ደው ሚ ደሙ ክ ሰክሹ ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን, ክ ደሙ ክ ሰክሹ ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
ማያሮ ይኩግኩ ክ ዕውይ, ክ ደሙ ክ ሰክሹ ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን.

24 ባኩ ከዚ ተሸጊዜ ከን ክ መሆኑን ክ ተሸጊዜ ከን
ወለኝ ሚ ደሙ ካና, ዕካ ተሸጊዜ ከን ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን ከን ክ ተሸጊዜ ከን ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን ከን ክ ተሸጊዜ ከን ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን.

25 ዕንቶ ክ ደው ሚ ደሙ ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን ሚ ደሙ ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን ሚ ደሙ ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን.

26 ከ ከን ክ ሰክሹ ከን ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ; ክ ደሙ ክ ሰክሹ ከን ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን ከን ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን, ክ ደሙ ክ ሰክሹ ከን ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን.

27 ስዕ ክ ደው ሚ ደሙ ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን ሚ ደሙ ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን ሚ ደሙ ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን ከን ክ ቀና ስዕውንጂ ክ እኩዋን
አቤዥ ክ እኩዋን.

28 Ka ëcwö mörö oromo kï nyakö na bara ongere k'ëcwö n'onwongo ba öcikérë më anyöma éka obedo ködë têték cë engeogi,

29 Ën bino cülö apap ka nyakö ryal pyer abic. Ën myero önyöm nyakö nön piën ën ötimö bal i kome. Ën ba bino kwérö dhakö nön pï karë më kwö mérë kibëc.

30 Dhanö mörö kür obed kï dhakö k'apap mérë; Ën myero kür ömii lewig i kom apap mérë.

23

Jö n'ëryémögï ökö kï i athuko

1 Dhanö n'edino onyo n'ëngölö kome më cwö ökö ba bino dönyö i athuko ka Rwoth.

2 Dhanö n'ënywölö i lek ba bino dönyö i athuko ka Rwoth, kadï naka èkwaëgi më apar mörö ba bino dönyö i athuko ka Rwoth.

3 Ngat mörö n'obedo dhanö më Amon onyo dhanö më Moab ba bino dönyö i athuko ka Rwoth, kadï naka èkwaëgi më apar, mörö ba bino dönyö i athuko ka Rwoth.

4 Piën gin ba obino më romo kodwu kï cem éka kï pii i karë na un itye ka bino kï i Ejip. Gin obino opango Balaam wod ka Beor kï i Petor na tye i Aram Naaraim* ék obin ölamwu.

5 Ëntö Rwoth Obangawu ökwérö winyo köp ka Balaam ökö. Ën obino ölokö köp më lamöwu ödökö më gum pírwu, piën Rwoth Obangawu maröwu.

6 Kür itimunu gin mörö na kelo nügi kuc kodwu éka lönyö, pï karë më kwöwu kibëc.

* **23:4 Naaraim** manön, Kukuju kuthö Mecopotamia.

7 Kür icaa unu dhanö mörö më Edom, piiën gïn obedo wat kodwu. Kür icaa unu dhanö mörö më Ejip, piiën ibino ibedo unu Erok i lobogï.

8 Ëthïnögï na gïn bino nywölö n'obedo ëkwaëgi më run më adek bino dönyö i athuko ka Rwoth.

Gwökö cik më lengo i laï

9 Ka içidhö unu më lwëny kï langwu, gwökérë unu kï i kom gin mörö na ba leng.

10 Ka ëcwö mörö tye i kinwu na cik ögëngö piiën oleko lek më kiwor, ën myero öcïdh yokö ëka obed kunön.

11 Ëntö ka pïny dong yutho ën myero ölwökérë, ëka ka ceng ödönyö ën twërô dwogo i laï.

12 Yüb unu kany mörö yokö i nge laï kanya un ibino cïdhö ië më könyérë.

13 Ngat acälacël myero obed kï gin mörö më künyö pïny i kin jami më lwënywu, ëka ka ikonyiri, küny bur ëk ium ökö.

14 Piën Rwoth Obangawu wowotha i dye laïwu më gwököwu ëka më miö langwu i cïngwu. Laïwu myero obed na leng ëk kür önën gin mörö na ba leng cë lökérë ökö kï bothwu.

Cik na papath

15 Ka opii mörö örïngö ökö kï both adwong mërë cë opono bothi, kür ïmïi ën ödök both adwong mërë.

16 Miï ën obed i kinwu kany mörö këkën na cwinye mitö ëka i pacö mörö këkën na ën öyërë. Kür ïdïi ën.

17 Dhanö mörö më Icarael n'obedo ëcwö onyo dhakö myero kür obed ngat na tïmö tïm më ölaya i öt wörö jwök.

18 Kür ikelunu ciliing më cül n'enwongo kï kom
tüm më ölaya n'oya kï both dhakö onyo ècwö i öt
ka Rwoth Obangawu më cülö kwong mörö, piien
jami nön kibec obedo gin më kwer both Rwoth
Obangawu.

19 Kür imii dhanö më Icarael awodhi öcül
magoba pii ciliing, cem onyo gin mörö kékén na
twérö kelo magoba na en odeno.

20 In itwérö müö arok cülö magoba èntö pathi
dhanö më Icarael awodhi. Gwök unu cik ni ek
Rwoth Obangawu ömiïwu gum i kom gin na kibec
na un ibino ketho cingwu ie i lobo na un itye ka
donyö më gamö bedo mewu.

21 Ka ikwongo kwong both Rwoth Obangani,
kür igaliri më cobo, piien Rwoth Obangawu bino
penyoni pire eka ibino bedo ngat n'ötömö bal.

22 Èntö ka ba ikwongo kwong, ba ibino bedo ngat
n'ötömö bal.

23 Èntö gin mörö kékén na donyo kii dhogi myero
in'en ni icobo, piien in ikwongo kwong keni kii dhogi
both Rwoth Obangani.

24 Ka idonyö i pwodho ölok k'awodhi, in itwérö
camö nyig ölok kibec na cwinyi mitö, èntö kür iketh
mörö i aditani.

25 Ka idonyö i pwodho kal k'awodhi, in itwérö
riöhö kal kii cingi, èntö kür ikaa kal kii pala.

24

Cik na makö këthö nyom

1 Ka ècwö mörö önyömö dhakö na ba yomo
cwinye piien onwongo gin mörö na rac ködë, ècwö
nön twérö coö waraga më këthö nyom, cë müö i
cinge eka ryemö en ökö kii ödeë.

² Cë kinge na ën dong öya ökö kï i ödë, ën dökö dhakö k'ëcwö nökënë.

³ Ka cwörë më ariö ba mütö ën, ëcwö nön cöö waraga nïnë më këthö nyom, cë miö i cïngë, éka ryëmö ökö kï i ödë, onyo ka cwörë më ariö nön öthöö ökö,

⁴ cwörë më acël n'ökwerö ën ba dök bino nyömö ën më bedo dhakö mérë kinge na ën dong öbal ökö. Manön bino bedo gin më kwer both Rwoth. Kür ikel unu bal i lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu më bedo mewu.

⁵ Ka ëcwö mörö pod onyomo anyoma, myero kür émiï öcidhi i dhö lwëny onyo émiï tic ka lwak mörö nökënë. Ën myero obed mwaka acël nakun bedo parë ek okel yom cwiny both dhakö na ën önyömö.

⁶ Kür ikwany pong onyo nya pong rego na calö gin n'ejengo i den. Piëñ manön bino bedo calö kwanyö kwö ka dhanö më bedo gin n'ejengo.

⁷ Ka enwongo ngat mörö kwalö dhanö më Icarael awodhe, éka tero na rac na calö opii onyo cadhö ën. Ngat n'ökwalö dhanö nön myero enek ökö. Un myero ikwany gin na rac ökö kï i kinwu.

⁸ Na makö köp i kom two dhöbü, gwökérë unu rwök ek ilüb unu gin n'ëlamdhök n'obedo Elebi okobo niwu. Myero ilüb unu na bër ngö na an acikögï.

⁹ Po unu i kom ngö na Rwoth Obangawu ötïmö i kom Miriam kï i wanga yoo kinge na un iya kï i Ejip.

¹⁰ Ka ïmio gin mörö më adena both awodhi, kür idony i ödë më kwanyö gin mörö n'ëmio bothi na calö gin n'ejengo.

11 In myero ibed yokö, ek dhanö na in imio gin mörö më adena okel gin na en ojengo bothi yokö.

12 Ka dhanö nön obedo acan, kür imii böngü na en ojengo obut bothi.

13 Dwök böngü mérë na ceng bara ödönyö ek oumere ködë. Cé en bino pwöyöni éka ebino kwanö na calö tic n'atir i nyim Rwoth Obangani.

14 Kür idii atic na in ipango n'obedo acan éka na mütö köny, kono kadii atic nön obedo dhanö më Icarael awodhi onyo arok na bedo i pacöwu mörö acël.

15 In myero imii cül mérë i nünö nön na bara ceng ödönyö, pién en obedo acan éka geno gin nön. Ka ba imio, en bino kok i komi both Rwoth, éka ibino bedo ngat n'ötömö bal.

16 Ba ebino neko enyodo pii bal k'ethinögi, onyo ba ebino neko ethinö pii bal k'enyodogi. Ngat acälacël ebino neko pii bal mérë.

17 Kür ibal pido k'arok onyo k'athin kic mörö, onyo iter böngü ka dha thöö na calö gin n'ejengo.

18 Pounu ni un onwongo ibedo opii i lobo Eijip éka Rwoth Obangawu obino ökököwu ki kunön. Manön éné ömiö an aciköwu më lübö cik ni.

19 Ka in itye ka kaö kac ki i pwodhoni, éka inenö körë mörö na ba ikaö, kür idök cen më cihö kaö döki. Myero iwëk odong pii Erok, ethinö kic éka mon thöö, ek Rwoth Obangawu ömiiwu gum i kom tic kibec më cingwu.

20 Ka ipüdö nyig jeitunini ki i wi yath, kür döki idök cen më püdö man odong i wi yath. Myero iwëk nyig jeituni n'odong pii Erok, ethinö kic éka mon thöö.

21 Ka ipüdö nyig ölök kii pwotho ölöknii, kür döki idök cen me püdö man odong. Myero iwëk nyig ölök n'odong pii Erok, ethinö kic eka mon thoo.

22 Po unu ni un onwongo ibedo opii i lobo Ejip. Manon ene omio an acikowu me lübo cik ni.

25

1 Ka jo ariö tye gini kii köp i kin-gi, gin myero oter i nyim okiko eka engöl-köp bino ngölö köp ce gönyö gini dhanö n'ope kii bal eka ngölö köp i wi dhanö n'öbalö.

2 Ce ka dhanö n'öbalö pore ni myero egoo, angöl-köp bino miö en buto piñy eka egoo i nyime kii wel lüth n'oporo bal mëre.

3 Angöl-köp twero miö egoo lüth pyer angwen entö kür ökadu manon. Ka egoo na kadhu, omiñwu ebino lanö i wangwu.

4 Kür itwe dhö thwon ka tye ka nyonö kal me apwoda.

5 Ka utmego na bedo gini kanya acel eka acel kii kin-gi öthoo ökö abonge athin mörö, myero cii athöö kür önyomere kii ngat mörö na ba obedo dhanö me dholokek. Omien cwore ene bino tero en na calö dhakö mëre eka cobo tic me bedo cwore nakaka omien mëre.

6 Wode na en bino nywölo me acel ebino cakö nyingë kii nying omien mëre n'öthoo, ek nyingë kür orweny ökö kii i Icarael.

7 Entö ka omien athöö ba mitö tero cii omien mëre, dha thoo bino cihö i dhö wangkac me pacö both edong eka kobo ni, "Omien cwora ökwero miö nying omien mëre nen i Icarael; en ba mitö cobo tic me bedo cwora nakaka omien mëre."

8 Cë edong më pacö mërë bino cwodo ömìn athöö éka étwak ködë. Ka ocere nakun kobo nü, “An ba amítö tero én,”

9 cii ömìn athöö bino cïdhö bothe i nyim edong cë wödhö wör acël ökö kï i tyën ömìn cwörë, ngülö laö dhögë i wangë éka kobo nü, “Man énë gin n'ebino tïmö i kom dhanö mörö na ba bino nywölö éthïnö ka wi ömìn mérë.”

10 Dholokek ka dhanö nön ebino cwodo kï i Icarael nü, “Öt ka dhanö n'ëwödhö wörë ökö kï i tyënë.”

11 Ka cwö ariö tye ka lwëny éka dhakö ka ngat acël obino më könyö cwörë kï both ngat na tye ka lwëny ködë, éka otero cïngë cë ömakö kome më cwö,

12 un myero ingun unu cïng dhakö nön ökö. Kür käca ömakwu i kome.

13 Kür ibed unu kï gin më pimo jami ariö i ocwewu—acël na pëk éka acël na yot.

14 Kür ibed unu kï gin më pimo jami i ödwu—acël na thwönë éka acël na tüdë.

15 Myero ibed unu kï gin më pimo jami na bër, na pimo jami i wangë, ek ibed unu i lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu pi karë na lac.

16 Piëñ jö kibëc na tïmö koth tic ni, jö na tïmö gin na ba tye atir, gin obedo gin më kwer kï both Rwoth Obangawu.

17 Po unu i kom gin na jö Amalek ötïmö i komwu i yoo i karë na un iya ökö kï i Ejip.

18 Gin ölwënyö i komwu i karë na un idhero rwök na tékö mörö ope i komwu. Gin oneko jö kibëc n'onwongo odong cen nakun ba lworo gïnï Obanga.

19 Pï manön, ka Rwoth Obangawu ömiöwu iyweo kï i kom langwu kibëc n'ögüröwu i lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu ëk igam unu më bedo mewu, myero inek unu jö Amalek kibëc ëk ngat mörö kür dökï opo i komgï na twal kï i thë polo. Kür imii wiwu owl!

26

Mic më wi cem ëka acël më apar

1 Ka un idönyö i lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu na calö mewu ëka igamö unu ökö cë ibedo unu ië,

2 kwany unu wi cem mökö kï i kom cem kibëc n'öcakö cëk kï i ngöm na Rwoth Obangawu tye ka miöwu ëka ikethgï i adïta. Cë iter unu i kabedo na Rwoth Obangawu bino yérö më wörö nyïngë ië.

3 In myero icidh both alamdhök na tye i dhö tic i caa nön ëka ikob nänë nï, “Tin dong an atuco both Rwoth Obangani nï an athuno i lobo na Rwoth okwongo both kwerewa më miöwa.”

4 Cë alamdhök bino gamö adïta kï bothi ëka ketho i nyim keno tyér ka Rwoth Obangani.

5 Cë in ibino kobo i nyim Rwoth Obangani nï, “Kwaröna onwongo obedo dhanö më Aram, n'onwongo wotho awotha. Ën obino öcidhö yo Ejip kïjö na nönök ëka obedo kunön cë ödökö rok na dit, na ték ëka n'önya gini na pol.

6 Ëntö jö Ejip obedo ka tic kódwa na rac rwök ëka ömiöwa élümö can, nakun émiöwa etio tic na ték.

7 Cë wan ekok both Rwoth, Obanga ka kwerewa, ëka Rwoth owinyo kokowa cë önënö pëkowa, tic na ték n'eketho i komwa ëka kite n'ëdiöwa kódë.

8 Cë Rwoth ökwanyöwa ökö kï i Ejip kï twër më badë ëka kï tækö mërë, kï tïm na kelo lworo na thwönë, k'anyuth më tango ëka gin më aura gïñi.

9 Èn okelowa naka i kabedo ni ëka ömïöwa lobo ni, lobo na mio na cak kï möö kic möl kï ië.

10 Cë kobedini dong, an akelo wi cem n'öcakö cëk kïngöm na in Rwoth ïmïa.” Cë in myero iketh adïta i nyim Rwoth Obangani ëka iwör ën.

11 In ibino bedo kï yom cwiny kanya acël kï jö Lebi ëka Erok na bedo gïñi i kinwu kï gin na kibëc na bër na Rwoth Obangani ömïö bothi ëka jö më odi.

12 Ka in ityeko miö acël më apar më gin n'öcëk i mwaka më adek mërë, mwaka më miö acël më apar, in ibino miö both jö Lebi, Erok, ëthïnö kic ëka mon thoö ek gin obed kï gin më acama na römö miögï yeng kï i peciwu.

13 Cë in ibino kobo i nyim Rwoth Obangani nï, “An dong atyeko kwanyö acël më apar ökö kï i öda ëka amiö both jö Lebi, Erok, ëthïnö kic ëka mon thoö kite na in icika ködë. An ba atürö onyo wia ba owil i kom cikni gïñi.

14 An ba acamö acël më apar i karë n'onwongo an akwero cöla, onyo kwanyö mörö kï ië i karë na cik ögënga, onyo tyérö both tipo ka ngat n'öthöö. An awinyo köp ka Rwoth Obangana; an atümö jami kibëc na in icika ië.

15 Nën pïny kï i kabedoni na leng na tye i polo, mïi gum i kom jogi Icarael ëka i kom lobo na in ïmïöwa kite na in icikiri ködë kï kwong both kwerewa, lobo na mio na cak kï möö kic möl kï ië.”

Lüb cik ka Rwoth

16 Tin Rwoth Obangawu öciköwu më lübö cik mérë kibëc. Pí manön myero īgwökëré unu më lübö kí cwinywu kibëc éka kí tipowu kibëc.

17 Tin dong ituco köp i kom Rwoth ní en obedo Obangani, éka ibino lübö yoo mérë nakun īgwökö cik mérë kibëc, éka ní ibino winyo köp mérë.

18 Rwoth otuco köp i komwu ní tin un ibedo jögë na pürgi tek kite na en öcikëré ködë, éka un myero īgwök cik mérë kibëc.

19 En otuco ní ebino miöwu bedo rok na tek na löö rok nökënë kibëc na en eketho éka un ibino miö pak kí wörö i nyängë. Un ibino bedo jö na leng both Rwoth Obangawu kite na en öcikëré ködë.

27

Keno tyér i wi Kidi Ebal

1 Muca éka edong më Icarael okobo gini both jii ní, “Gwök unu cik ni kibëc na an atye ka miöwu.

2 Í nínö na un ibino ngölö kí kulo Jordan më dönyö i lobo na Rwoth Obangawu bino miöwu, un ibino cicibo kite na thwon cë ipu unu komgi kí rangi na tar.

3 Cöö köp kibëc më cik ni i komgi ka ipoth unu yo löka më dönyö i lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu, lobo na mio na cak kí möö kic möl kí ié, kite na Rwoth, Obanga ka kwerewu, öcikëré kodwu.

4 Ka dong ingölö unu kulo Jordan, cicibo unu kite ni i wi Kidi Ebal kit na an atye ka ciköwu ködë tin. Myero ipu unu komgi kí rangi na tar.

5 Gér unu keno tyér n'eyübö kí kite both Rwoth Obangawu kunön. Kür itii unu kí nywenyo mörö më paögi.

6 Myero ïgér unu keno tyér ka Rwoth Obangawu
kï kite na lül ëka ïryëd unu tyér awanga ï wie both
Rwoth Obangawu.

7 Ngöl unu thon tyér më kuc nakun ïcamö unu
kunön, kanya un ibino bedo kï yom cwiny ï nyim
Rwoth Obangawu.

8 Un myero ïcöö na bër köp kibëc më cik ni ï kom
kite ni na un icicibo.”

Alem kï i Kidi më Ebal

9 Cë Muca ëka ëlamdhök n'obedo Elebi okobo
both jö Icarael kibëc nï, “Lïng unu moth, un jö¹
Icarael, ék iwiny unu köp! Un dong idökö jö ka
Rwoth Obangawu.

10 Pi manön, un myero dong iwiny unu köp ka
Rwoth Obangawu ék ilüb unu cik mërë kibëc na an
atyé ka miöwu tin.”

11 Ï nïnö nön kikokome Muca öcikö jïi nï:

12 Ka ïngölö unu kulo Jordan, kaka ka Cimeon,
Lebi, Yuda, Icakar, Yocepu ëka Benjamin bino cung
gïni ï wi Kidi Gerijim më lamö gum ï kom jïi.

13 Ëka kaka ka Reuben, Gad, Acer, Jabulon, Dan,
ëka Naputali bino cung gïni ï wi Kidi Ebal më lamö
cen ï kom jïi.

14 Cë jö Lebi bino redo gïni rwök both jö më
Icarael kibëc nï:

15 “Cen myero ömak dhanö mörö na bino yübü
cal jwök n'ëpaö apaa onyo nywenyo n'ëliö—
n'obedo gin më kwer both Rwoth, n'adirü öyübü
kï cïngë—ëka ocibo ï müng më awöra.”

Cë jö kibëc bino gamö nï, “Amën!”

16 “Cen myero ömak dhanö mörö na ba bino
wörö apap mërë ëka aya mërë.”

Cë jö kibëc bino gamö nï, “Amën!”

17 “Cen myero ömak dhanö mörö na bino cwarö kidi më wang ngöm k'awodhe.”

Cë jö kibëc bino gamö nii, “Amën!”

18 “Cen myero ömak dhanö mörö na bino miö athöö wang lübö yoo na path.”

Cë jö kibëc bino gamö nii, “Amën!”

19 “Cen myero ömak dhanö mörö na bino balö pido k'arok, athin kic onyo dha thöö éka miö köp löö.”

Cë jö kibëc bino gamö nii, “Amën!”

20 “Cen myero ömak dhanö mörö na bino buto kï cii apap mërë, piën nwongo ën oketho lewic i kom apap mërë.”

Cë jö kibëc bino gamö nii, “Amën!”

21 “Cen myero ömak dhanö mörö na bino buto kï lee mörö kékën.”

Cë jö kibëc bino gamö nii, “Amën!”

22 “Cen myero ömak dhanö mörö na bino buto k'amün mërë, onyo amün mërë më babö onyo amün mërë n'aya mërë önywölö k'ëcwö nökëne.”

Cë jö kibëc bino gamö nii, “Amën!”

23 “Cen myero ömak dhanö mörö na bino buto kï marö mërë.”

Cë jö kibëc bino gamö nii, “Amën!”

24 “Cen myero ömak dhanö mörö na bino neko awodhe i müng.”

Cë jö kibëc bino gamö nii, “Amën!”

25 “Cen myero ömak dhanö mörö na bino gamö lim më wïlonë i müng ëk enek kï dhanö na ba öbalö.”

Cë jö kibëc bino gamö nii, “Amën!”

26 “Cen myero ömak dhanö mörö na ba bino moko éka lübö köp kibëc na tye i cik ni.”

Cë jö kibec bino gamö ni, “Amën!”

28

Gum pii bedo kii wörö

¹ Ka ibino unu winyo köp ka Rwoth Obangawu
ëka ilübö unu cik mërë kibec na an tin atye ka
miiöwu, Rwoth Obangawu bino miiöwu idökö na ték
na lös rok kibec na tye i wi lobo.

² Gum ni kibec bino bino i komwu na thwonë ka
iwinyo unu köp ka Rwoth Obangawu:

³ Gum bino bedo i komwu i pacö ëka i
pwothiwu.

⁴ Gum bino bedo i kom ethinöwu, i kom gin na
bino cök i pwothiwu, ëka i kom ethinö limwu na
kwö—ethinö dhokwu ëka ethin rom ki dyegiwu.

⁵ Gum bino bedo i kom aditani ëka i kom gin
më nyöbö ogatini.

⁶ Ibino bedo unu ki gum i karë na un idonyö i
öt ëka i karë na un idonyo yokö.

⁷ Rwoth bino mii ilöö unu langwu na bino më
lwény i komwu. Gin bino më lwény i komwu ki
i yoo acël entö bino gini ngwec ki bothwu nakun
pokere gini i yodhi abiörö.

⁸ Rwoth bino mii gum i kom derewu ëka i kom
gin na kibec na cingwu otio. Rwoth Obangawu bino
miiöwu gum i lobo na en tye ka miiöwu.

⁹ Ka ibino unu gwökö cik ka Rwoth Obangawu
kibec nakun ilübö unu, Rwoth bino miiöwu ibedo
jögë na leng kite na en öcikëre ködë ki kwong
bothwu.

¹⁰ Cë jö kibec më wi lobo bino nénö ni ecwodowu
ki nyäng Rwoth ëka bino gini lworowu.

11 Rwoth bino miöwu jami na pol—ëthïnöwu, ëthïnö lïmwu na kwö, éka cem më pwothiwu bino cék—i lobo na yam ën okwongo both kwerewu më miöwu.

12 Rwoth bino yabö niwu polo na ën kanö lönyö mérë ié, më miö köth cwee i pwothiwu i karë mérë kikokome éka më miö gum i kom tic kibëc na cïngwu bino tio. Un ibino miö jami më adena both rok na pol ëntö ba ibino unu deno gin mörö ki both ngat mörö.

13 Rwoth bino miöwu bedo étela, éka pathi jö n'ëtelögï. Karë kibëc un ibino bedo anyim nakun ba ibedo unu angec ka iwinyo unu cik ka Rwoth Obangawu kibëc na an tin aciköwu nakun ìgwökërë unu më lübö.

14 Kür ilökërë unu ökö ki i kom cik na an tin amïöwu, yo cïngwu kucem onyo kucam, onyo lübö obanga nökënë gïnï éka wörögï.

*Adwogi më türö cik
(Elebi 26:14-46)*

15 Ëntö ka un ba ibino winyo unu köp ka Rwoth Obangawu onyo ìgwökërë unu më lübö cik mérë kibëc na an tin aciköwu, cë cene ni kibëc bino bino i komwu éka maköwu:

16 Cen bino maköwu i peciwu éka i pwothiwu.

17 Cen bino bedo i kom aditani éka i kom gin më nyöbö ogatini.

18 Cen bino bedo i kom ëthïnöwu éka i kom gin na bino cék i pwothiwu, i kom ëthïnö lïmwu na kwö éka i kom ëthïnö rom ki dyegiwu.

19 Cen bino maköwu i karë na un idonyö i öt éka i karë na un idonyo yokö.

20 Rwoth bino oro cene i komwu, wiwu bino rubere éka ebino cokowu kï gero i kom gin na kibëc na un ibino tio, naka ka ithum unu ökö. Ibino thum unu ökö piöpiö pï timwu na reco na un itimö piien iwëka unu ökö.

21 Rwoth bino pwodowu kï twoe na reco naka ka en otyekowu ökö kï ilobo na un itye ka dönyö ië më gamö më bedo mewu.

22 Rwoth bino pwodowu kï twoe na köbëre, kï lyetho éka two akwoda, kï lyetho pïny éka ceng bino ryëny. Cemwu bino ner éka pur ökö. Pwod ni kibëc bino bino i komwu naka ka ithöö unu.

23 Polo na tye i ka wiwu ba bino miö köth cwee, éka ngöm na tye i thë tyënwu bino bedo na tek calö nywenyo.

24 Rwoth bino lökö köth më lobowu dökö apua éka luru; bino yaa kï i polo öny pïny i komwu naka tyekowu ökö kibëc.

25 Rwoth bino miö langwu lööwu. Un ibino lwëny i komgï kï i yoo acél entö ibino unu ngwëc kï bothgi naku ipokere unu i yodhi abirö, éka jö më lobo kibëc bino bedo gin i kï thwön lworo pï gin n'ötimëre i komwu.

26 Lyenewu bino bedo cem ka wïny kibëc na ngwëcö kï malö éka më ka leeni më thim, éka ngat mörö ope na bino ryëmögï ökö.

27 Rwoth bino pwodowu kï two bür gin i më Ejip, bür na ba cang, gwönyü éka il kom na ba ibino unu cang kï ië.

28 Rwoth bino pwodowu kï poa, thöö wang éka bango wiwu ökö.

29 Ibino unu thwathwama kiceng calö athöö wang. Ba ibino bedo unu kï lönyö i kom gin mörö

kékën na un ibino tímö. Ebino düöwu ëka yakö jamiwu nünö kï nünö, éntö ngat mörö ope na bino könyöwu.

³⁰ In ibino cikiri kï dhakö më nyömö, éntö ngat nökënë énë bino bedo ködë têtëk. In ibino gérö öt, éntö ba ibino bedo ië. In ibino pïdhö ölök, éntö ba ibino camö nyige.

³¹ Ebino neko thwön pur na megí na in ïnënö, éntö ba ibino camö ringo mérë mörö. Ebino tero kanani têtëk kï bothi, éntö ba ebino dwongo. Ebino miö romni both langni, éntö ngat mörö ope na bino könyöni më dwongogï.

³² Ebino miö awope ëka anyirani both rok nökënë na in ïnënö ëka wangí bino dhero më nénögï nünö kï nünö, éntö ba ibino bedo kï tékö më jükögï cïdhö ködgï.

³³ Rok na ba ingeounu bino camö cem na un ipuro i pwothiwu, ëka ebino düöwu pi karë kibëc éntö gin mörö ope na un ibino tímö.

³⁴ Gin na wangwu bino nénö bino miöwu idökö epoa.

³⁵ Rwoth bino pwodoni kï two më congí ëka tyeni kï bür na rem rwök na ba bino cang, cakëre kï i tyeni pïny naka i wi malö.

³⁶ Rwoth bino ryémöwu kanya acël kï rwoth na un ibino yérö më télöwu yo both rok na un onyo kwerewu ba ongeo. Ibinounu wörö obanga nökënë n'eyübö kï yen ëka kidi.

³⁷ Ibinounu dökö gin na kelo lworo, gin më carolok ëka gin më anyéra i kin rok kibëc na Rwoth bino këthöwu ië.

³⁸ Ibinounu cwöönö kodhi na dwong i pwothiwu, éntö ibinounu cökö na nönök, piien

bonyo bino camö ökö.

³⁹ Ibino unu püdhö ölök éka ibino unu yükögï na bér, éntö ba ibino unu madhö köngö mérë onyo püdö nyige, piën kudi bino camögï ökö.

⁴⁰ Ibino unu bedo kï yen më jeituni ï lobowu, éntö ba ibino unu tic kï möö mérë, piën nyige bino öny ökö.

⁴¹ Ibino unu nywölö awope éka anyira, éntö ba ibino unu gwökögï, piën ebino terogï ökö ï opii.

⁴² Bonyo bino camö yen éka cem më lobowu ökö.

⁴³ Erok na bedo ï lobowu bino dökö gini élönyö éka jö na pürgi ték rwök, éntö un ibino dökö écan éka jö na pürgi ba ték.

⁴⁴ Gïn bino miöwu den, éntö un ba ibino miö den bothgï. Gïn bino tëlö wiwu, éntö un ibino dong cen ï körgï.

⁴⁵ Cene ni kïbëc bino podho ï komwu, bino ryëmö körwu cë maköwu naka ibino thum unu ökö kïbëc, piën ba iwinyo unu köp ka Rwoth Obangawu éka ba imakö unu cïk mérë kïbëc na èn Öciköwu.

⁴⁶ Gïn bino bedo anyuth éka tango më aura bothwu éka both ékwaëwu naka naka.

⁴⁷ Piën un ba itio unu both Rwoth Obangawu kï yom cwiny ï karë n'onwongo itye unu kï jami na büp,

⁴⁸ pï manön ibino unu tic both langwu na Rwoth bino orogï ï komwu. Kec éka örïö pii bino nekowu, ibino unu woth kotula éka can jami kïbëc bino maköwu. Rwoth bino ketho ayokoth n'obedo nywenyo ï ngutwu naka ka otyekowu ökö kïbëc.

⁴⁹ Rwoth bino kelo rok mörö më lwëny ï komwu kï kanya bor, kï ï ajiki më lobo, calö jür na bino

pïny, rok na ba ibino unu nïang ï lëbgï.

⁵⁰ Rok na ger na ba bino parö pï jö n'otii ëka kïca ba bino makögï ï kom jö na thïnö.

⁵¹ Gïn bino camö ëthïnö lïmwu na kwö ëka cem na bino cëk ï pwothiwu, naka ka etyekowu ökö. Gïn ba bino wëkö niwu kal mörö, köngö ölöök na nyen onyo möö jeituni, ëthïnö dhok onyo ëthïnö rom kï dyegi na mewu naka ka gïn otyekowu ökö.

⁵² Gïn bino gürö peciwu kïbëc naka ka cëlwu n'égérö na bor rwök na un igeno örëdhërë pïny. Gïn bino gürö peci kïbëc na tye ï lobo na Rwoth Obangawu tye ka miöwu.

⁵³ Pï can na langwu bino ketho ï komwu ï karë na gïn bino gürö peciwu, un ibino camö ëthïnöwu, ringo kom awope ëka anyira na Rwoth Obangawu Ömïöwu.

⁵⁴ Naka thon ëcwö na kite mërë bër rwök ëka n'obedo nyakïca kï ï kinwu bino twono ömin mërë cem, onyo dhakö mërë na ën marö, onyo ëthïnë na pod kwö.

⁵⁵ Ën ba bino nywakö ködgï ringo kom ëthïnë na ën camö. Piën ën ope kï gin mörö n'odong nïnë më acama ï karë më can na langwu bino gürö kï peciwu kïbëc.

⁵⁶ Dhakö na kite mërë bër rwök ëka n'obedo nyakïca, n'onwongo ba thamö më nyönö pïny kï tyënë, wangë bino cido ï kom cwörë na ën marö, ëka wode onyo nyarë.

⁵⁷ Ën bino kanö byero na yaa kï ië ëka athïn na ën önywölö, ëk ëcam ën kënë ï müng ï karë na lang bino güröwu ëka can na rac na langwu bino ketho ï komwu ï peciwu.

⁵⁸ Ka ba ïgwökërë unu më lübö köp kïbëc më cïk

ni, n'ëcöögï ï buk ni, ëka ka ba ibedo unu kï lworo ï nyïng më dheo na pïrë ték na ënë nyïng Rwoth Obangawu,

⁵⁹ cë Rwoth bino mëdö pwod ï komwu ëka ï kom ëkwaëwu, can na rac rwök ëka odeke na ba cang gïri.

⁶⁰ Ën bino miö two kïbëc më Ejip na yam un ilworo rwök më maköwu, ëka ba ibino unu cang.

⁶¹ Rwoth thon bino miöwu koth twoe kïbëc ëka can na ba ëcöö ï buk më cïk ni, naka ka etyekowu ökö.

⁶² Kadï onwongo ipol unu calö cér na tye malö ï wi polo, welwu bino dökö na nönök rwök, piien ba iwinyo unu köp ka Rwoth Obangawu.

⁶³ Dong kite na calö Rwoth cwinye obedo na yom më miöwu bedo na bër ëka më miö welwu nya na pol, kömanön thon Rwoth cwinye bino bedo na yom më balö ëka tyekowu. Ebino kwanyöwu ökö kï ï lobo na un itye ka dönyö ië më gamö bedo mewu.

⁶⁴ Cë Rwoth bino këthöwu ökö ï kin rok kïbëc, cakëré kï ï ajiki lobo kucël naka tung ca. Ki kunön un ibino wörö obanga nökënë gïni—obanga n'eyübö kï yen ëka kidi, na un onyo kwerewu ba ongeo.

⁶⁵ Ki ï kin rok nön gïni, ba ibino unu nwongo kuc onyo karë më miö tyenwu yweo. Ki kunön Rwoth bino miö cwinywu podho, ba ibino bedo unu kï gen ëka tipo komwu bino thöö ökö.

⁶⁶ Cwinywu bino ngabëré angaba pii kwöwu më anyim. Lworo bino maköwu kiwor ëka kiceng abonge gen mörö pii kwöwu.

⁶⁷ Kodiko ibino unu kobo nï, “Kono onwongo obed kothyeno!” Ëka kothyeno ibino unu kobo

nii, “Kono onwongo obed kodiko!”—piëen pii lworo na bino pong i cwinywu éka gin na wangwu bino nénö.

⁶⁸ Cé Rwoth bino dwököwu yo Ejip kii mel gini, ii yoo na an abino akobo niwu nii ba döki ibino nénö unu. Ki kunön, un ibino mürë kenwu both langwu më acadha calö opii n'obedo cwö éka mon, éntö ngat mörö ope na bino wiliowu.

29

Rwoth öcikérë kii jö Icarael i lobo më Moab

¹ Man énë köp më cikérë na Rwoth öcikö Muca më ketho kii jö Icarael i lobo më Moab, mëd i kom cikérë na én onwongo oketho ködgü kii i Koreb.

² Muca ocwodo jö Icarael kibec kanya acel éka okobo bothgi:

Un inénö kii wangwu gin na Rwoth ötämö ii Ejip ii kom Parao, ii kom edite mérë kibec éka ii kom lobo mérë.

³ Un inénö kii wangwu atémätëma na dito gini, anyuth më tango nón éka gin më aura gini.

⁴ Éntö naka ii nünö na tin ni Rwoth ba ömiowu thama më niang onyo wang më neno onyo ith na winyo piny.

⁵ An atélöwu kii ii thim pii mwaka pyer angwën. Böngwu ba obino otii, onyo wociwu ba obino othum ökö kii ii tyénwu.

⁶ Un ba ibino icamö unu ogati onyo madhö köngö ölöök onyo köngö mörö na këc. An abino atämö kömanön ek inge unu nii an abedo Rwoth Obangawu.

7 Ì karë na un ithuno ë kabedo ni, Cikon rwoth më Kecbon éka Og rwoth më Bacan obino gini më lwény i kom onu, éntö onu élöögí ökö.

8 Onu ebino égamö lobogï éka émiö both jö Reuben, Jö Gad éka nucu kaka ka Manace na calö lobo na mögi.

9 Pí manön, gwökérë unu më lübö köp më cikérë ni, ek gin na kibec na un ibino tímö owoth na bér.

10 Un kibec icung unu tin i nyim Rwoth Obangawu—étélawu éka rwodhiwu, edongwu éka editewu, éka jö nökënë kibec më Icarael,

11 kanya acél k'ethinöwu éka monwu, éka Erok na bedo gini i kinwu, na ngölö yen éka na twömö pii niwu.

12 Un icung kany më dönyö i cikérë ki Rwoth Obangawu, cikérë na Rwoth tin moko kodwu éka moko ki kwong,

13 më moko tin ni un ibedo jögë, ek ebed Obangawu kite na en öciköwu éka kite na en okwongo both kwaröwu Abraam, Icaka éka Jakob.

14 An atye ka ketho cikérë ni ki kwong mérë, pathi ki un kékén

15 na tin icung unu kany i nyim Rwoth Obanga onu, éntö thon ki jö na tin ope gini kany.

16 Un kikomwu ingeo unu kite na onu ékwö ködë i Ejip éka kite na onu ewok ködë i rok na papath më bino yo kany.

17 Un inenö unu ki i kin-gi calgi më kwer, cal jwogi n'eyübö ki yath éka ki kidi, ki ryal éka ki gol.

18 Gwökérë unu ek kür écwö onyo dhakö onyo kaka mörö na tin tye i kinwu na cwinye bino lökérë ökö ki both Rwoth Obanga onu më cihö wörö

obanga ka rok nön gini; man twérö bedo calö orii na döngö më bedo kwir na këc.

19 Ka koth dhanö nön owinyo köp më kwong ni, ën bino lamö gum i kome kënë éka bino thamö ni, “An abino bedo kï kuc, kadï gin mörö na rac ba bino tímërë i koma, kadï bed cwinya nwang më lübö yora këna.” Man bino kelo pwod i komwu kibëc, jö na bëcö éka jö na reco.

20 Rwoth ba bino tímö kïca both dhanö nön; akëmë éka nyeko mérë bino wangö dhanö nön calö mac na lyël. Cene kibëc n'ëcöö i buk ni bino makö ën, éka Rwoth bino jwaö nyïngë ökö kï i thë polo.

21 Rwoth bino poko dhanö nön ökö kï i kin kaka më Icarael éka bino ketho can i kome, na lübërë kï cene kibëc më cikërë n'ëcöö i Buk më Cik ni.

22 Ëkwaëwu na bino lübö körwu éka Erok na bino kï kanya bor bino nénö can n'opodho i kom lobo éka twoe na Rwoth ömiö ömakö lobo nön.

23 Lobo nön kibëc bino wang ökö kï mac calpa éka kadö—na gin mörö ope n'ëpïdhö ië, gin mörö ope na tuu kï ië, gin mörö ope na döngö kï ië. Bino bedo calö Codom éka Gomora, Adma éka Jeboim na Rwoth yam öbalö rwök i karë n'akëmë ömakö.

24 Rok kibëc bino penyo ni, “Pïngö Rwoth ötímö gin ni i lobo ni? Pïngö akëmë ömakö ën rwök?”

25 Éka agam mérë bino bedo ni, “Gin n'ömiö ötímö ni kömanön, piën jö ni öwëkö gini cikërë ka Rwoth, Obanga ka kweregï, cikërë na ën oketho ködgi i karë na ën okelogi kï i Ejip.

26 Gin ölökërë ökö éka öwörö gini obanga nökënë gini nakun ryebere gini pïny i nyimgï, obanga na gïn ba ngeo, obanga na ën ba ömiögï.

27 Pii manön akëmëö ka Rwoth ömakö lobo ni, éka ooro iie alem kibëc n'ëcöö i buk ni.

28 Rwoth obino ökwanyögii ökö k'akëmëö éka ki thwön cwer cwiny na dit ki i lobogii éka öryëmögi i lobo nökënë kite na tye ködë tin."

29 Gin më müng obedo më ka Rwoth Obangawa, éntö gin na nen obedo më onu éka ki më éthïnö onu na twal, ek onu élüb köp kibëc më cik ni.

30

Ngut éka tïmö kïca

1 Ka gum ni éka cene ni kibëc na an aketho i nyimwu opodho i komwu, éka ipo unu iie ki kanya Rwoth Obangawu ökëthöwu iie i kin rok na papath,

2 éka ka idwogo unu both Rwoth Obangawu k'ékwaëwu cë ibedo unu ki winy i köp mëre ki cwinywu kibëc éka ki tipowu kibëc na lübërë ki köp kibëc na an tin aciköwu ködë,

3 cë Rwoth Obangawu bino bedo ki kïca i komwu éka bino cököwu döki ki i kin rok kibëc na en yam ökëthöwu iie cë dwongo gum bothwu.

4 Kono kadë bed eterowu i lobo na bor rwök, ki kunön Rwoth Obangawu bino cököwu kanya acël éka dwongowu cen.

5 En bino kelowu i lobo n'obedo më ka kwerewu éka un ibino gamö më bedo mewu. En bino miöwu jami na pol éka ibino unu nya na pol na kadöhö kwerewu ökö.

6 Rwoth Obangawu bino lökö cwinywu éka cwiny ekwaëwu ek imar unu en ki cwinywu kibëc éka ki tipowu kibëc ek ibed unu na kwö.

7 Rwoth Obangawu bino ketho pwod ni kibëc i kom langwu na dagwu éka yelowu.

8 Un ibino winyo köp ka Rwoth dökü éka ilübö unu cik mérë kibec na an tin amiöwu.

9 Cé Rwoth Obangawu bino miöwu jami na pol rwök i tic kibec na un ibino tímö kí cíngwu, i kom éthinöwu, i kom éthinö límwu na kwö éka i kom cem na bino cék i pwothiwu. Rwoth ié bino bedo na yom dökü më miö jami nya bothwu, kite na ié obedo na yom i kom kwerewu,

10 éntö ibino unu winyo köp éka cik ka Rwoth Obanga onu n'écöö i buk ni më cik éka ilökérë unu both Rwoth Obangawu kí cwinywu kibec éka kí tipowu kibec.

Yerö kwö onyo thöö

11 Kobedini cik na tin an aciköwu ködë ba tük rwök éka ba tye kanya bor kí bothwu.

12 Ba tye naka yo polo, ék ömii ipeny unu ni, “Nga na bino idhö malö i polo më ömö éka titö niwa, ék ewiny cë dong élübi?”

13 Onyo ba tye naka yo löka nam tung ca, ék ömii ipeny unu ni, “Nga na bino ngölö nam më ömö éka titö niwa ék ewiny cë dong élübi?”

14 Pe, köp nön tye na cwök bothwu; tye i dhöwu éka i cwinywu na miö itwérö unu lübö.

15 Nën, an tin aketho i nyimwu gin na bér éka gin na rac, kwö éka thöö.

16 Ka ibino unu lübö cik ka Rwoth Obangawu kibec na an tin aciköwu, nakun nwongo imarö unu én éka igwökö unu cik mérë kibec, ibino unu kwö éka welwu bino mëdérë, cë Rwoth Obangawu bino miöwu gum i lobo na un ibino dönyö ié më gamö bedo mewu.

17 Ëntö ka cwinywu ölökérë ökö éka ba ibedo unu kï winy, nakun ilökérë unu both obanga nökënë gïñi iryebere unu pïny më wörögü,

18 an tin akobo kanyalér bothwu nï ebino tyekowu ökö. Ba ibino unu bedo pï karë na lac i lobo na un ibino ngölö kulo kulo Jordan më dönyö iie éka gamö bedo mewu.

19 An tin acwodo polo éka lobo më bedo caden i komwu nï an aketho i nyimwu kwö éka thöö, gum éka cen. Dong kobedini yër unu kwö ek un éka éthïnöwu ibed unu na kwö.

20 An thon akobo niwu nï ïmar unu Rwoth Obangawu, iwiny unu köp mérë éka imok unu i kome. Piën Rwoth énë miöwu kwö, éka én bino miö ibedo unu na kwö pï mwaka na pol i lobo na én ok-wongere më miö both kwaröwu Abraam, Icaka éka Jakob.

31

Yocua oleo ka tyën Muca

1 Cë Muca ömëdérë kï twakö köp ni both jö Icarael kibëc nï:

2 “An kobedini dong atye kï mwaka 120 éka ba dök atwërö tëlöwu. Rwoth okobo botha nï, ‘In ba ibino poth yo löka kulo Jordan.’

3 Rwoth Obangawu kikokome énë bino cïdhö anyim niwu yo löka ca. Én bino tyeko rok ni kibëc na tye i nyimwu, éka un ibino gamö lobogü më bedo mewu. Yocua thon bino cïdhö anyim niwu yo löka ca, kite na Rwoth okobo ködë.

4 Éka Rwoth bino tïmö bothgü gin na én obino ötïmö both Cikon éka Og, n'obedo gïñi rwodhi ka jö Amor, na én obino otyeko kanya acël kï lobogü.

5 Rwoth bino müögï bothwu, ëka un myero itüm unu bothgï gin na kibëc na an aciköwu.

6 Bed unu jö na ték ëka jö na cwinygï ték. Kür ibed unu kï lworo mörö, onyo kür imii komwu ömyël i nyimgï, piën Rwoth Obangawu bino woth kanya acël kodwu; ën ba bino wëkowu onyo kwéröwu.”

7 Cë Muca ocwodo Yocua ëka okobo bothe i nyim jö Icarael kibëc ni, “Bed ngat na ték ëka na cwinye ték, piën myero icidh kï lwak ni i lobo na Rwoth okwongo më müö both kweregi, ëka myero ipok i kin-gï ek ögam gini ödök na calö mëgi.

8 Rwoth kikokome bino cïdhö i nyimwu ëka bino bedo kanya acël kodwu, ën ba bino wëkowu onyo kwéröwu. Kür ibed unu kï lworo, kür cwinywu opodhi.”

Kwanö Cik

9 Cë Muca öcöö cik ni gini piny cë ömiö both élamdhök n'obedo Elebi, n'otingo gini canduk më cikëre ka Rwoth, ëka both edong kibëc më Icarael.

10 Cë Muca öcikögï ni: “Kinge thum ka mwaka abirö abirö, i mwaka më jalö banya, i karë më kwero Karama më Bölö,

11 ka jö Icarael kibëc bino cökëre gini i nyim Rwoth Obangani i kabedo na ën bino yërö, in ibino kwanö cik ni kibëc bothgï na gin tye ka winyo.

12 Gür unu lwak kanya acël –cwö, mon ëka éthinö, ëka erok na bedo gini i peciwu–ëk owiny gini ëka opwonyere gini kite më lworo Rwoth Obangawu ëka ögwökëre gini më lübö köp më cik ni kibëc.

13 Éthinögï, na ba ngeo gini cik ni, myero owiny ëka opwonyere gini më lworo Rwoth Obangawu i

karë kibec na un itye ka kwö i lobo na un icidhö ngölö yo löka kulo Jordan më bedo mewu.”

Cik ka Rwoth më ajiki both Muca

14 Rwoth okobo both Muca ni, “Ninöni më thöö dong cwök. Cwod Yocua ek ibedunu kanya acel ködë i Këma më Rwaterë, ek an acik en.” Cë Muca éka Yocua öcidhö gini yo Këma më Rwaterë.

15 Cë Rwoth onen i Këma na cal ki wir më pöl, éka wir më pöl ocung malö ka wi dholokek më dönyö i Këma.

16 Cë Rwoth okobo both Muca ni: “In ibino cihö më yweo kanya acel ki kwereni, éka jö ni bino cakö wörö obanga nökënë gini, obanga nökënë gini më lobo na gin tye ka cihö yo ie. Gin bino wékona ökö éka bino türö gini cikérë na an aketho ködgü.

17 Cë i ninö nön akémö bino maköna i komgi éka abino wékögü ökö; an abino kanö wanga ökö ki bothgi, éka ebino tyekogü ökö. Can na pol éka pëkō bino podho i komgi, éka i ninö nön gin bino penyo ni, ‘Can ni ba obino i komwa pién Obanga onu ba tye kod onu?’

18 Entö an abino kanö wanga ökö i ninö nön pién pi balgi kibec më lökérë ökö both obanga nökënë gini.

19 “Kobedini dong cöö wer ni piny éka ipwony ki jö Icarael cë imiigü ower, ek obed caden-na i komgi.

20 Ka an dong akelogü i lobo na mio na cak éka möö kic mol ki ie, lobo na an acikara ki kwong both kweregi, éka ka gin öcamö cem oyeng cë öcwéë gini, gin bino lökérë both obanga nökënë gini éka wörögü, nakun kwéra gini ökö éka türö cikérëna.

21 Cë ka can na pol éka pëkō obino i komgi, wer ni bino bedo caden bothgi, pién ekwaegü wigü ba bino

wil ië. An angeo yüb më thamagï na gïn öyübö, kadï i karë na an bara akelogï i lobo na an acïkara kï kwong më miögï.”

22 Cë Muca öcöö wer ni pïny i nïnö nön ëka opwonyo kï jö Icarael.

23 Rwoth ömïö cïk ni both Yocua wod ka Nun: “Bed ngat na ték ëka na cwinye ték, piën in kikomi ënë ibino tero jö Icarael i lobo na an acïkara kï kwong më miögï, ëka an kikoma abino bedo kodi.”

24 Kinge na Muca otyeko cöö köp më cïk ni i buk, cakërë kï i acaki naka i ajiki,

25 ën ömïö cïk ni both Elebi n'otingo Canduk më Cikérë ka Rwoth:

26 “Ter unu Buk më Cïk ni ëka iketh unu i nget canduk më cikérë ka Rwoth Obangawu. Bino bedo kunön na calö caden i komwu.

27 Piën an angeo kite na un ibedo unu jö na jëm ëka jö na ngutgï nwang. Ka un ibedo ka jëm i kom Rwoth na an pod atye na kwö kany acël kodwu, cë jëmwu bino bedo na röm kwene ka an dong athöö ökö!

28 Gür unu edong më kakawu ëka editewu kïbëc i nyima, ek akob köp ni bothgï na gïn tye ka winyo ëka acwod polo kï lobo më bedo caden i komgï.

29 Piën an angeo nï kinge thööna un ibino tïmö gin na rac ëka ibino unu lökérë ökö kï i yoo na an acïkowu kïdë. I karë më anyim, can bino podho i komwu piën ibino unu tïmö gin na rac i wang Rwoth nakun ïmïö unu akëmö makö ën kï gin na cïngwu otio.”

30 Cë Muca öcakö wero köp më wer ni kï wie na
gïn tye ka winyo cakëre kï i acaki naka i ajiki mërë
i nyim lwak më Icarael n'ögürë gïni:

32

- 1** Cik unu ithwu, un polo éka lobo,
winy unu na bër köp na an abino kobo.
- 2** Wëk pwonyna öony i komwu calö köth,
éka köpna bino tön calö thoi,
calö köth na ngidho i kom lum na nyen,
calö köth na dwong i kom lum na mar.
- 3** An abino pakö nyïng Rwoth,
éka jögë bino kobo pï dit mërë!
- 4** Ën obedo Lëla, na bal mörö ope i tic mërë,
éka i yodhi mërë kibëc ën ngölö köp n'atir.
Ën obedo Obanga na genere na ba tümö gin mörö
na rac,
kite tye atir éka ba lengere.
- 5** Gïn ötümö bal i kome;
éka gïn ba dök obedo éthïnö mërë,
ëntö obedo gïn i rok n'ölökëre éka n'ogom ökö.
- 6** Man ënë kite na un icülö kï Rwoth,
un jö na mïng éka n'ope kï ryékö?
Pathi ën ënë Apapwu
n'ocweowu éka ömïöwu itye na kwö?
- 7** Po i kom karë na cön;
tham pï run n'opoth gïni.
Peny apapni, cë ën bino kobo nini.
Peny unu edongwu, éka gïn bino nïangöwu.
- 8** I karë na ën na Malö Rwök ömïö both rok lobo
n'obedo mëgi,

ï karë na ën opoko jö kibëc,
 ën oketho wang lobo ka rok acëlacël
 na lübérë kï wel awope ka jö Icarael.
 9 Jö Icarael obedo gïni jö ka Rwoth,
 éntö ën öyérö ékwaë ka Jakob obedo mëgë.

10 Rwoth obino onwongo jö Icarael ï thim,
 ï lobo na lik na dhanö ope ië,
 ögürögï éka ögwökögï na bër;
 Ögwökögï na calö töng wangë.
 11 Ën cal kï jür na pwonyo éthïnë kï ngwëc malö
 éka têngö bwome ï wi éthïnë,
 na yarö bwome më tingogï
 éka tingogï ï bwome.
 12 Rwoth kënë ënë ötelögï;
 obanga mörö onwongo ope bothgï.

13 Ën ömïögï öidhö malö ï lobo n'otingere malö,
 éka öpidhögï kï cem n'öcëk ï pwothi.
 Ën ömïögï möö kic kï i lëla,
 éka kï möö jeituni kï ï lobo n'otingere malö,
 14 kï cak na wac më dhok éka kï cak ka rom éka
 dyegi
 éka kï dwolo éthïnö rom éka dyegi,
 k'ëthïnö rom ka Bacan n'eyérö,
 éka kï mökö ngano na pwöth.
 Un imadhö köngö olök na bër.

15 Jecurun * ödöngö n'öcwëë éka öjëm;
 ka icemo iyeng unu, ibino bedo unu na pëk éka
 na komwu pwöth.

* 32:15 **Jecurun** gönyö nü *ngat n'atir*, manön ënë, Icarael.

- un iwëkò Obanga n'ocweowu
 ëka ikwérö unu Lëla n'obedo alarwu.
- ¹⁶ Gin ömiö nyeko ömakö Obanga pi wörö obangagi
 ëka ömiö akëmö ömakö en i kom cal jwogigï më
 kwer.
- ¹⁷ Gin ömiö tyërgï both jwogi na ba obedo Obanga—
 obanga na gin onwongo ba ngeo,
 obanga na pod onen na nyen,
 obanga na kwerewu ba öwörögï.
- ¹⁸ Un ikwérö Lëla, n'Ögwököwu;
 wiwu owil ökö i kom Obanga n'onywölöwu.
- ¹⁹ Èntö Rwoth önënö man cë ökwérögï ökö
 piiën awope ëka anyira mérë ömiö akëmö
 ömakö en.
- ²⁰ Ëka okobo ni, “An abino kanö wanga ökö kï
 bothgï,
 ëka anën kite na nyimgï bino bedo ködë;
 piiën gin obedo rok n'ogom,
 èthinö na ba genere.
- ²¹ Gin ömiö nyeko ömaka i kom gin na ba obedo
 Obanga
 ëka ömiö akëmö ömaka kï cal jwogigï na köny
 mérë ope.
 An abino miö nyeko makögï i kom jö na ba obedo
 rok kikokome;
 an abino miö akëmö makögï i kom rok na ba
 niang ginï.
- ²² Piën akëmöna dong omoko mac ökö,
 ëka tye ka wang naka i thë bur lyël na thut.
 Bino wangö lobo kï gin n'océk ië
 ëka bino cwinyü mac i acaki thë kite.

- 23 “Abino dhuro can iwigii
 ëka abino celo athéröna kibec i komgi.
- 24 An abino miö kec diögii,
 two odeke na reco bino tyekogii;
 an abino oro leeni na ger më thim i komgi,
 ëka thwone na tye ki kwir më tongogi.
- 25 Pala abadë bino tyekogii ökö ki i yodhi,
 lworo bino bedo i pecigii.
 Awope na thiönö ëka anyira na thiönö bino thum ökö,
 ëthiönö na döth ëka jö na wigii opong lwar.
- 26 An akobo ni an abino këthogii
 ëka an abino miö nyiing-gi rwenyo ökö ki kin jii.
- 27 Èntö an ba amio lang-gi,
 më bedo k'awaka,
 ëka okob gini ni, ‘Tékowa dwong;
 Rwoth ba ötimö gin mörö.’ ”
- 28 Jö më Icarael obedo gini rok na ba ryek,
 niang mörö ope bothgii.
- 29 Ka onwongo gini ryek, ëka öniang gini i köp ni,
 ëka onge gini gin na bino tímérë i komgi!
- 30 Pïngö dhanö acel öryémö jö elip,
 onyo jö arïö twérö ryémö jö elip apar?
 Rwoth, Kidigi ökwérögii ökö;
 Obangagi më aura öwékögii ökö.
- 31 Piën lélägi ba cal ki Léla onu.
 na calö lang onu thon twérö yeo ni kömanön.
- 32 Jang ölökgii ekelo ki i jang ölok ka jö Codom,
 ëka ki i pwothi ka jö Gomora.
- Ölökgii opong ki kwir,
 ëka obüng nyig-gi këc.
- 33 Königö ölökgii cal ki kwir ka thwol,

cal kï kwir k'ororo na kelo thöö.

34 Rwoth okobo ni, “Manön kïbëc ba obedo gin na
an akanö botha
ëka amwönö ökö kanya an akanö lïmna ië?

35 Obedo ticna më cülö kwor; an abino cülö.
 I karë na tyën-gï bino cër;
nïnögï më can dong cwök,
 ëka bino podho i komgï athura.”

36 Rwoth bino ngölö köp i kom jögë
 ëka küça bino makö ën i kom etic mérë,
ka ën önenö tékögï dong othum
 ëka dhanö mörö ba odong, opii onyo ngat na
 löörë kënë.

37 Cë Rwoth bino kobo ni, “Obangagï tye gïnï
 kwene,
lëla na gïn obino opono ië,

38 obanga n'obino öcamö möö tyer awangagï
 ëka ömadhö gïnï köngö ölük më tyer amadhagi?

Ek gïn öya malö më könyöwu!

 Ek gïn obed jö na gwököwu!”

39 Rwoth okobo ni, “Nën dong kobedini an ëka an
 këna ënë abedo Obanga;
obanga nökënë ope i ngeta.

An ënë aneko ëka an ënë amiö kwö,
 An ënë awanö ëka an ënë acangö,
 ëka ngat mörö ope na twëro larö kï i cïnga.

40 Atingo cïnga malö yo polo ëka akobo ni:
 Na calö an Obanga na bedo na twal,

41 ka apakö pala abadëna na mümïla
 ëka k'aryëö cïnga më ngölö köp
cë an abino cülö kwor i kom langna

ëka abino ketho can i kom jö na daga gini.

42 An abino miö athëröna mér kï remo,
nakun pala abadëna bino camö ringo:
bino yeng kï remo ka jö n'enekogï kï jö n'ëmakogï,
ëka bino tongo wi étela ka lang-gi.”

43 Pak unu jögë, un rok kibëc,
piën en bino cülo kwor më remo k'etic mérë;
en bino cülo kwor i kom lang mérë
ëka bino kwanyö bal ökö kï i lobo ka jögë.

44 Muca obino gïn kï Yocua wod ka Nun ëka
ötvakö köp më wer ni kibëc na jïi tye ka winyo.

45 I karë na Muca owero köp ni kibëc kï wie both
jö Icarael,

46 en okobo bothgï ni, “Gwök unu köp ni kibëc i
cwinywu na tin an atye ka kobo bothwu, ek icik
unu k'ëthinöwu më lübö köp më cik ni kibëc na bér.

47 Köp ni ba obedo köp na körë ope niwu—gïn
obedo kwöwu. Gwök unu cik ni cë ibino bedo unu
pi karë na lac i lobo na un i tye ka cïdhö më ngölö
kulo Jordan më gamö bedo mewu.”

Thöö ka Muca i wi kidi më Nebo

48 I nïnö nön kikokome Rwoth okobo both Muca
ni,

49 “Cïdh ek iidh malö i wi kite më Abarim, na tye
i lobo Moab; iidh i wi kidi më Nebo n'opimere kï
Jeriko ëka inen lobo Kanaan na an acwök miö both
jö Icarael.

50 In ibino thöö i wi kidi nön na in iidhö cë ibino
cïdhö nywakö kabedo kï kwereni kite n'omeru
Aron öthöö ködë i wi kidi më Kor cë önywakö
cabedo kï kwere mérë.

51 Piëen un kibëc ba ibino ibedounu kï gen i komai nyim jö Icarael i dhö pii më Meriba Kadec i thim më Jin, un ikwërë wöröna i nyim jö Icarael na calö Obanga na leng.

52 Pï manön, in ibino nënö lobo nön kï kanya bor; in ba ibino dönyö i lobo na an abino müö both jö Icarael.”

33

Muca ölamö gum i kom jö Icarael

1 Man ènë gum na Muca dhanö k'Obanga ölamö i kom jö Icarael na èn bara öthöö.

2 Èn okobo ni,
“Rwoth obino öya kï wi kidi Cinai
cë onen bothgï i Ceir,
èn öryëny i komgï kï i wi kidi Paran.
Èn obino kï jögë na leng elip kï elip
kï lëb mac na lyël kï i cingë më kucem.

3 Adyer in kikomi ènë ïmarö jii;
jö na leng kibëc tye gïnï i cingi.
Gin kibëc ryeberë pïny i ka tyeni,
ëka nwongo gïnï pwony kï bothi,

4 cik na Muca ömëö bothwa,
më bedo më ka jö ka Jakob.

5 Èn obino obedo rwoth i Jecurun
i karë n'edite ka lwak öcökëre gïnï,
kanya acël kï kaka kibëc më Icarael.

6 “Èk Reuben obed na kwö ëka kür öthöö,
jögë thon kür obed na nönök.”

7 Èka man ènë gin na èn okobo i kom Yuda:
“Aa Rwoth, winy koko ka Yuda;

dwongi en pacö both jögë.
 Ën bino lwëny püre kënë kï cïngë.
 Bed ngat na könyö en i kom lang mëre!"
 8 Ëka i kom Lebi en okobo ni:
 "Mii both Lebi Tumim éka Urim* na megı
 both aticni na in igeno.
 In itémö en kï i Maca;
 in ibino itémö ni gïn tye adyer kï i dhö pii më
 Meriba.
 9 Lebi okobo i kom apap éka aya mëre ni,
 'An ba aparö pürgi.'
 Ën wie ba opo i kom utmego mëre
 onyo më ngeo éthinö mëre kikokome,
 èntö en ögwökö köp na megı
 éka ölübö cikérëni.
 10 Gïn bino pwonyo Jakob kï cïkni
 éka cïkni both jö Icarael.
 Ën bino wangö odok na kur i nyimi
 éka tyér awanga kibëc i wi keno tyërni.
 11 Aa Rwoth, mii gum i kom dïrü mëre kibëc,
 éka ibed kï yom cwiny i kom gin na en otio kï
 cïngë.
 Göö lang na yaa më lwëny i kome pïny,
 göö lang mëre pïny ek kür döki ölwëny gïni i
 kome."
 12 Ëka i kom Benjamin en okobo ni:
 "Ek dhanö na Rwoth marö obed kï kuc i kome,
 piien Rwoth gwökö en i karë kibëc,
 éka ngat na Rwoth marö yweo i kin wi baë."
 13 I kom Yocepu en okobo ni:

* **33:8 Tumim éka Urim** jami ariö ni élamdhök enë onwongo tio
ködë më moko miti k'Obanga; ba ngere kite n'onwongo etio ködë.

“Rwoth myero ömii gum i lobo mérë
 kü míc më thoi na bëcö na yaa kí malö i polo,
 ëka kí pii na thuth na tye pïny i thë lobo,
 14 kí nyig yen na bëcö na nyak kí ceng,
 ëka kí cem na cék dwe kí dwe,
 15 kí nyig kodhi na bëcö na cék i wi kite na cön
 ëka kí jami na cék na büp i wi cere na bedo
 naka naka;
 16 kí míc na bëcö më ngöm ëka kí gin na kibëc na cék
 i ié,
 ëka kíca ka ngat n'onen kí i bunga na lyél mac.
 Ëk gum ni kibëc obed i wi Yocepu,
 ëka i wi ngat n'epoko ökö kí i kin utmego mérë.
 17 I dit mérë kí dheo mérë en obedo calö wod thwön
 n'obedo kaö;
 tunge cal gini kí tung thwön na ger.
 Kí tunge gini en bino twomo kí rok gini,
 naka jö na tye i thwok lobo kibëc.
 Man ené gumna pi jö Epraim na pol,
 ëka kí jö ka Manace na römö elip kí elip.”
 18 I kom Jabulon en okobo ni:
 “Cwinyi obed na yom, Jabulon, ka idönyö yokö,
 ëka in, Icakar, ka ibedo i këmani.
 19 Gin bino cwodo jö kibëc më cihö yo wi kidi
 ëka kí kunön gin bino miö tyergi më kite atir,
 gin bino nwongo lönyögü kí i nam,
 kí i kom lönyö n'ëkanö i kwo.”
 20 I kom Gad en okobo ni:
 “Gum obed i kom dhanö n'omio wang lobo ka Gad
 obedo na lac!
 Gad buto kunön calö kibwor,
 më yécö bad lee onyo wie.
 21 En öyérö lobo mérë na bér,

piën nget lobo k'ëtëla onwongo ëkanö pïrë.
 ï karë n'edite wi lwak öcökérë gïnï,
 ën otio gin na Rwoth mïtö na tye atür,
 ëka kï ngölö-köp mërë ï kom jö Icarael."

²² ï kom Dan ën okobo nï:
 "Dan cal k'athïn kibwor,
 na kïrë kï ï Bacan."

²³ ï kom Naputali ën okobo nï:
 "Naputali, in ipong kï käca ka Rwoth,
 ëka ipong kï gum ka Rwoth;
 gam lobo më kuthö ëka kukwap."

²⁴ ï kom Acer ën okobo nï:
 "Ëk gum obed ï kom Acer na löö kaka nökënë,
 ëk cwiny utmego mërë obed na bër ï kome,
 ëka ölwök tyënë ï möö jeituni.

²⁵ Nywenyo më loro dhö wangcac na megi bino
 bedo nywenyo kï mola,
 ëka tëkö më komi bino bedo na rom kï mwaka
 më ditni.

²⁶ "Ngat mörö ope na cal k'Obanga ka Jecurun,
 na ngwëcö arii ï polo më könyöni,
 ëka kï dheo mërë ï kom pöl.

²⁷ Obanga na bedo naka naka ënë obedo ka
 ponowu,
 ëka cïngë tye pïny më tingowu malö.

Ën ryëmö langni ökö kï ï nyimi,
 nakun kobo nï, 'Tyekgï ökö!'

²⁸ Pi manön Icarael bino bedo kï kuc,
 ëkwaë ka Jakob bino bedo gïnï abonge ayela
 mörö
 ï lobo na kal ëka köngö ölük na nyen tye ië,
 kanya polo miö thoi tön pïny.

²⁹ Cwinywu obed na yom un jö Icrael!

Nga na cal kodwu,
rok na Rwoth ölarögí?

Ën obedo kwotwu ëka ngat na gwököwu
ëka kï pala abadëni më aura.

Langwu bino bedo gïni kï myël kom ï nyimwu,
ëka tyënwu bino nyönö kabedogï kibëc.”

34

Thöö ka Muca

¹ Cë Muca öya kï ï bar më Moab ëka öödhö malö ï wi kidi Nebo naka ï wi pem më Piciga, n'opimere kï Jeriko. Kï kany nön Rwoth onyutho nïnë lobo kibëc – cakëré kï ï Gilead më thuno ködë naka ï Dan,

² ëka kï lobo ka Naputali kibëc, lobo ka Epraim ëka Manace, lobo ka Yuda kibëc më thuno ködë naka yo kuthö nam,

³ Negeb ëka lobo kibëc cakëré kï ï ora më Jeriko, n'obedo pacö më ötit, thuno ködë naka ï Joar.

⁴ Cë Rwoth okobo both Muca ni, “Man ënë lobo na an acikara kï kwong both Abraam, Icaka ëka Jakob ï karë na an akobo ni, ‘An abino miö both ëkwaëni.’ An amii ïnënö kï wangí, ëntö ba ibino cïdhö yo löka tung ca.”

⁵ Ëka Muca, atic ka Rwoth, öthöö kunön ï lobo Moab, kite na Rwoth obino okobo ködë.

⁶ Rwoth oiko ën ï lobo Moab, ï ora n'opimere kï Bet Peor, ëntö naka tin ngat mörö ope na ngeo kanya lyënen tye ië.

⁷ Muca onwongo tye kï mwaka 120 ï karë na ën thöö, wangé onwongo pod neno na bër ëka kome thon onwongo pod ték.

⁸ Jö Icarael okoko gïnï Muca kï ï bar më Moab pï nïnö pyer adek, naka karë më koko kï kumo othum.

⁹ Yocua wod ka Nun onwongo opong kï cwiny më ryëkö piën Muca onwongo oketho cïngë ï kome. Cë jö Icarael owinyo gïnï dhögë éka ögwökö gïnï cïk na Rwoth öcïkö kï Muca.

¹⁰ Anaka nön, adwarpïny mörö nökënë ba dök onen na cal kï Muca ï lobo Icarael, na Rwoth ongere ködë wang kï wang,

¹¹ n'otio anyuth më tango nön éka kï gin më aura gïnï na Rwoth ooro ën yo Ejip—both Parao éka both edite mérë kibëc éka lobo mérë kibëc.

¹² Ngat mörö nökënë ope n'obedo tio tic kï tekö na dit éka kï gin mökö na kelo lworo kite na Muca obedo ka tio ï nyim jö Icarael kibëc.

Leb-Thur

Thur: Leb-Thur (New Testament+) for Uganda

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Thur)

Translation by: SIL Uganda

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 May 2025 from source files
dated 10 May 2025

61e7f4da-dc0f-50a1-9dae-64ee1b392d80